

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡ. 1839.]

[ΑΡΙΘ. 26.]

Η ΠΟΛΙΣ ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ.

ΚΑΛΚΟΥΤΤΑ, ή πρωτεύουσα τής Βεγγαλίας, και ή έδρα τής κατά τήν 'Ινδίαν υπεράτης Βρετανικής άρχής, κείται επί τής άριστερας ή ανατολικής πλευρας του ποταμου Ούγγλιου*, εις 22° 23' Β. πλατους, και 88° 28' 'Α. μήκους, περι τά εκατόν μιλια τής θαλάσσης απέχουσα. Η τοποθεσία της δέν λογίζεται ποσώς υγιεινή.

Καταρχάς τής παρελθούσης εκατονταετηρίδος, ή Καλκούττα δέν ήτο παρά κώμη άσήμαντος, από γεωργούς κατοικουμένη. Πρώτον κατέστησαν ένταύθα έμπορειον οι 'Αγγλοι τό 1698· αλλά τόσον βραδέως ηύξανεν ή πόλις διά πολλά έτη, ώστε τό 1756 δέν περιείχεν υπέρ τας 70 Ευρωπαϊκάς οικίας. Διά να υπερασπίζεται από τας έπιδρομάς των Μαχαραττων, περιεσκαψαν εις αυτήν τάφρον, ήτις όμως όλίγον ίσχυσε κατά τής προσβολής του αντιβασιλέως τής Βεγγαλίας, γενομένης 'Ιούνιον 1756. Είς τήν περίστασιν ταύτην τó έμπορειον έγκατελείφθη από τον κυβερνήτην, τον στρατηγόν, και πολλους άλλους Ευρωπαίους υπουργούς και παρόικους. 'Αλωθέντος δέ του τόπου, οι προς υπεράσπισιν αυτού μείναντες 'Αγγλοι εκλείσθησαν εις μικράν τινα νωσώδη φυλακήν, λεγομένην Μέλαιαν Τρύπαν, και από 146, ούτω έγκλεισθέντας τήν νύκτα, μόνον 23 εύρέθησαν ζωντανοί τó πρωί· τους λοιπούς έθανάτωσεν ό διεφθαρμένος άήρ. Τήν άρχήν του άκολούθου έτους, εφθασαν από Μαδρασ εις τον Γάγγην πέντε πολεμικά πλοία, φέροντα μεθ' έαυτων 2400 στρατιώτας, και μετά προσβολήν δύο μόνον ώρων άνέκτησαν τήν Καλκούτταν.

* Ούγγλιος καλείται εις των δύο μεγάλων κλάδων, εις τους όποιους σχίζεται ό Γάγγης

Περί τó 1760 ώκοδόμησαν οι 'Αγγλοι φρούριον επί τής δεξής του Ούγγλιου, τó όποιον έκαλεσαν Φρούριον Γυλιέμου. Κείται ως έν τέταρτον του μιλίου κάτω τής πόλεως, έχει δέ όκτάεδρον σχήμα· πέντε από τας πλευράς, αι προς τήν ξηράν, είναι τακτικά· τρεις δέ, εις τον ποταμόν βλέπουσαι, έχουν τας γραμμάς αυτών παρηλλαγμένας κατά του τόπου τας περιστάσεις. Τοúτο λογίζεται τó τακτικώτερα οικόδομημένον φρούριον εις τήν 'Ινδίαν. Τά τείχη είναι μέν χαμηλά, και δέν υπάρχουν έντός αυτών παρά όλίγα οικόδομαί· άλλ' έχουν τωσαύτην έκτασιν, ώστε 10,000 άνδρων ήθελαν χρειασθην διά να τά προφυλάξωσιν άρμοδίως εις καιρόν έφόδου. Διά τήν οικόδομήν αυτου λογαριάζεται ότι έξωδεδύθησαν δύο εκατομμύρια λίτραι στηρλίνα. Τά κυριώτερα κανονοστάσια εύρίσκονται προς τον ποταμόν, δεξεν υπάρχει και μεγαλήτερος κίνδυνος προσβολής.

Τó μεταξύ του φρουρίου και τής πόλεως διάστημα, καλούμενον ή Πλατεία, περιέχει τον οίκον του κυβερνήτου, όστις είναι τó ώραιότερον κτίριον τής Καλκούττας· συνίσταται δέ από κέντρον με τέσσαρας πτέρυγας, μίαν εις εκάστην γωνίαν, συνενωμένας διά κυκλοειδών περασμάτων. Τó κεντρικόν οικόδομημα περιέχει δύο ώραιωτάτους θαλάμους, εκ των οποίων τον κατώτερον, από μάρμαρα έστρωμένον, υποστηρίζουν στύλοι Δωρικοί· τον δέ άνωτερον, χρησιμεύοντα ως θαλαμον χορου, 'Ιωνικοί. Τά ιδιαίτερα δωμάτια, τó βουλευτήριον, και άλλα γραφεία, περιέχονται εις τας πτέρυγας. Είς μίαν γραμμήν με τó κτίριον τοúτο είναι σειρά μεγαλοπρεπών οικόδομων, με ήλιακούς εύρυχώρους.

Η πόλις εκτείνεται τέσσαρα ήμισυ μιλια κατά τήν διεύθυνσιν του ποταμου· τó πλάτος αυτης διαφέρει, αλλά κατά μέσον όρον είναι έν ήμισυ μίλιον. Τά μέρη, όπου οι Ευρωπαίοι διατρέβουν, κατέχονται ως έπιτοπλειστον από εύμόρφους χωριστάς οικίας, κατεσκευασμένας εκ πλίνθου όπτής, και άσβεστωμένας έξωθεν, ώστε φαίνονται ώσαν μαρμάρια παλάτια. Η κυριώτερα τετράγωνος πλατεία έχει από εκάστην πλευράν 1500 ποδών έκτασιν, εις δέ τó μέσον εύρύχωρον δεξαμενήν, 60 πόδας βάθειαν, περικυκλωμένην από τοίχον και κιγκλίδας, και με βήματα έσωθεν φάνοντα έως εις τον πάτον. Πρό τινων χρόνων ήνοιχθη οδός έξήκοντα ποδών πλατους, τó κέντρον τής πόλεως διαπερνάσα κατά τήν μακροτάτην αυτης διάμετρον·

ἔγιναν δὲ καὶ διάφοροι πλατεῖαι τετράγωνοι, αἵτινες, ὡς ἡ ἤδη περιγραφεῖσα, ἔχουν ἐκάστη δεξιαμενὴν εἰς τὸ μέσον περικυκλωμένην ἀπὸ καταφύτους περιπάτους. Προσέτι ἐσχηματίσθη μόλος, ἀπὸ δύο ἕως τρία μίλια τὸ μήκος, ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ κατὰ τὴν πόλιν ἐκτεινόμενος. Ἐχει δὲ πολλὰς βαθυμείδας, αἵτινες χρησιμεύουν καὶ διὰ τὴν ἀποβίβασιν τῶν πραγματειῶν καὶ διὰ τὴν εὐκόλυνσιν τῶν ἐντοπίων εἰς τὸ νὰ ἐκτελῶσι τὰς διατεταγμένας ὑπὸ τῆς Φρησκευτικῆς των συχνὰς ἀπολοῦσαι.

Τὰ κυριώτερα δημόσια οἰκοδομήματα, ἐκτὸς τῆς οἰκίας τοῦ κυβερνήτου, εἶναι τὸ πορταρχεῖον, τὰ δικαστήρια, τρεῖς Διαμαρτυρομένων ἐκκλησίαι, Λατινικά τινα παρεκκλήσια, μία Γραικική καὶ μία Ἀρμενική ἐκκλησία, καὶ διάφοροι Ἰνδικοὶ καὶ Μωαμεθανικοὶ ναοί. Εἰς τὸ νότιον πλευρὸν τῆς πόλεως εὐρίσκειται νοσοκομεῖον καὶ φυλακὴ. Τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον διατρίβουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ ἐντόπιοι, κεῖται πρὸς βορρᾶν, συνίσταται δὲ ἀπὸ ρυπαρὰς, ἀστρώτους, στενὰς ὁδοῦς καὶ εἶναι καθ' ὅλα τὸ ἐναντίον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ μέρους. Εἰς αὐτὸ ὑπάρχουν μὲν ὀλίγα οἰκίαι δίστατοι ἀπὸ πλίνθινον, με δώματα ὡς τὰ ἰδικὰ μας· ἀλλὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κατοικιῶν εἶναι καλύβαι ἀπὸ λάσπη, σκεπασμένα με μικρὰ κεραμίδια, ἔχουσαι δὲ τοὺς τοίχους καμωμένους ἀπὸ ψάσας καὶ βαμβοκαλάμους· ὅθεν καὶ πυρκαῖαι συμβαίνουν πολλάκις. Τὸ μέρος τοῦτο, καλούμενον ἢ Μέλαινα Πόλις, βρῦει ἀπὸ κατοίκους. Ὀλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων συμποσῶνται εἰς 625,000, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν τρίτον εἶναι Μωαμεθανοί, οἱ δ' ἐπίλοιποι σχεδὸν ἅπαντες Ἰνδοί. Οἱ Χριστιανοὶ ἀνέβαιναν τὸ 1822 εἰς 13,138· ἕκτοτε πιθανὸν ὅτι ἠῤῥησαν. Ὑπάρχουν δὲ εἰς τὴν Καλκούτταν καὶ ὀλίγοι Σῖναι, καὶ ἄλλων Φρησκειῶν τῆς Ἰνδίας ὀπαδοί. Τὰ περίχωρα τῆς πόλεως ταύτης εἶναι πολυανθρωπότατα· καθημέραν εἰσέρχονται εἰς αὐτὴν ἀπὸ τὰ προάστεια καὶ ἀπὸ τὸ ἀντικρυνὸν μέρος τοῦ ποταμοῦ ὑπὲρ τὰς 100,000 ἀνδρῶπων.

Τόσον ἀννδρος εἶναι ἡ γῆ ἐντὸς καὶ πέριξ τῆς Καλκούττας, ὥστε διατρυπήσαντες εἰς βάθος 140 ποδῶν, δὲν ἤυραν οὐδεμίαν πηγὴν. Πολλοὶ κορμοὶ δένδρων ἀνεκαλύφθησαν 60 πόδας ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν, ἰστάμενοι ὄρθιοι, με τὰς ρίζας καὶ τοὺς κλάδους αὐτῶν ἐντελεῖς. Λεπτὰ στρώματα ἀνδρακος καὶ γαλιανοῦ πηλοῦ εὑρέθησαν 50 ἕως 60 πόδας ὑποκάτω τῆς ἐπιφανείας.

Ὅλον σχεδὸν τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Βεγγαλίας ἐνεργεῖται εἰς τὴν Καλκούτταν, ὅπου καὶ τὰ μεγαλῆτερα ἐμπορικὰ πλοῖα ἀναβαίνουν διὰ τοῦ ποταμοῦ, ὅστις ἔχει ἐνὸς μιλίου πλάτος εἰς καιρὸν πλημμύρας. Εἰς τὴν Κίναν ἐξάγεται ἀπὸ τὴν Καλκούτταν μεγίστη ποσότης ὀπιοῦ, ὡς καὶ νίτρον, μαργαρίται, κοράλιον, καὶ ὄρυζιον, ἀντὶ τῶν ὁποίων λαμβάνεται ἀργυρός. Τὸ μετὰ τῆς Ἀγγλίας ἐμπόριον περιλαμβάνει πάμπολλα

εἶδη. Τὰ μὲν εἰσαγόμενα εἶναι μέταλλα, οἶνος καὶ πνεύματα, ὑφάσματα, νήματα, ὕαλος, καὶ μεταλλουργήματα· τὰ δὲ ἐξαγόμενα, μετάξιον καὶ μεταξωτὰ χειροτεχνήματα, Ἰνδικόν, ζάχαρον, νίτρον, κτλ. Ἀπὸ τὴν Γαλλίαν λαμβάνει πνεύματα καὶ οἶνον· τὴν ἀποστέλλει δὲ νίτρον καὶ Ἰνδικόν. Αἱ Ἦνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς δίδουν ἀργύριον καὶ χρυσίον ἢ μέταλλα καὶ χειροτεχνήματα ἀντὶ τῶν μεταξωτῶν, τοῦ Ἰνδικοῦ, καὶ ἄλλων προϊόντων, τὰ ὁποῖα ἐξ αὐτῆς λαμβάνουν.

Τοὺς κατὰ πρῶτον ἐπισκεπτομένους τὴν Καλκούτταν ἐκπλήττει μεγάλως ἡ πληθμονὴ τῶν γυπῶν, ἰκτινῶν, κοράκων, καὶ γεράνων. Οἱ ἀρπαγες οὗτοι καθαρῖζον τὰς ὁδοὺς ἀπὸ τὰς τροφάς, ὅσας οἱ Εὐρωπαῖοι ρίπτουν ἐκεῖ τὸ ἑσπέρας, μὴ δυνάμενοι τίποτε νὰ φυλάττωσι τὴν ἐπαύριον διὰ τοῦ κλίματος τὴν θερμότητα, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν πηνήτων, εἰς τοὺς ὁποίους νὰ τὰς δίδωσι· —καθότι τοὺς ἐντοπίους ἐμποδίζουν αἱ Φρησκευτικαὶ προλήψεις νὰ μετέχωσιν αὐτῶν. Τοὺς ὄρνεις τούτους συμβουθεῖν πολυάριθμοι ἀλώπεκες, Φῶες (τσακάλια), καὶ ἀγριόσκυλοι, ἐξεπίτηδες ἐμβαίνουντες τὴν νύκτα εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὸ πλεόν δυσάρεστον ἀποτέλεσμα προξενούντες με τοὺς μεμιγμένους ὄλογυμους των.

Εἰς τὰς ἀγορὰς ὑπερπερισσεύουν παντὸς εἶδους κρέατα, ὀφάρια, λαχανικά, καὶ ὀπωρικά πολυποίκιλα καὶ νοστιμώτατα.

Οἱ Εὐρωπαῖοι κάτοικοι ἐσύστησαν διάφορα φιλολογικὰ, ἐπιστημονικὰ, καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα. Μεταξὺ τούτων διαπρέπει ἡ Ἀσιατικὴ Ἑταιρεία, δεμελιωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰππέως Γυλιέλμου Ἰάνου τὸ 1784. Τέσσαρα γυμνάσια διατηροῦνται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἐκ τῶν ὁποίων ἓν εἶναι Σανσκριτικόν, ἓν Μωαμεθανικόν, καὶ ἓν Ἀγγλο-Ἰνδικόν· βοηθεῖ προσῆτι καὶ πολλὰ ἰδιαιτέρα καταστήματα ἢ κυβέρνησις, σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἐκπαιδευσιν τῶν ἐντοπίων τέκνων, καὶ τῶν πτωχοτέρων Εὐρωπαίων. Ὑπάρχουν δὲ καὶ τινα ἐλεημονητικὰ συστήματα καὶ Φρησκευτικὰ ἑταιρείαι.

Ἡ Καλκούττα τιμᾶται μεθ' ἑνὸς Μητροπολίτου, ὅστις λαμβάνει ἐτήσιον σιτηρέσιον 5,000 λίτρας σπηλίνας.

ΝΟΗΤΙΚΗ ΠΡΩΙΜΟΤΗΣ.

ΔΕΝ μᾶς λανθάνει ὅτι τὰ ἐπόμενα θέλουσιν φανῆναι ἀπίστευτα· μ' ὅλον τοῦτο, τὰ δημοσιεύομεν, λέγοντες ἀπλῶς ὅτι λαμβάνομεν αὐτὰ ἀπὸ περιοδικὸν εὐυπόληπτον. Ὅτι μὲν ὑπῆρξαν τέκνα πολυμαθέστατα, εἶναι ἀναντιρρήτων· ἐπίσης ὅμως ἀληθεύει, ὅτι ἡ πρωιμότης αὐτῆ τοῦ νοῦ δὲν προμηνυεῖ καλόν· ὡς ἐπιτοπλεῖστον τοιαῦτα τέρατα δὲν μακροημερεύουν.

Ὁ Χριστιανὸς Ἑρρίκος Ἑϊνέκεν (Heineken) ἐγεννήθη εἰς Λουβέκαν, Φεβρουαρίου 6, 1721, καὶ ἀπέθανεν Ἰανουαρίου 27, 1725, δεῖξας τὰ πλεόν ἐκπληκτικὰ σημεῖα νοερῶν δυνάμεων. Δέκα μηνῶν ἡμο-

ροῦσε νὰ ὀμιλῇ· δεκατριῶν, ἐγνώριζε τὴν ἱστορίαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῆς δὲ Καινῆς δεκατεσσάρων. Εἰς τὸν δέκατον τρίτον μῆνα τῆς ἡλικίας του, ἐγνώριζε τὴν ἱστορίαν τῶν ἔθνων τῆς ἀρχαιότητος, τὴν γεωγραφίαν, ἀνατομίαν, τὴν χρῆσιν τῶν πινακῶν, καὶ σχεδὸν 8000 Λατινικὰς λέξεις. Πρὶν τελειώσῃ τὸν τρίτον αὐτοῦ χρόνον, ἤξευρε καλὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Δανίας, καὶ τὴν γενεαλογίαν τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης. Τετραετίας, εἶχε μάθει τὰ δόγματα τῆς Θεολογίας, μετὰ τὰς γραφικὰς ἀποδείξεις των, τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, 200 ἕμνους μετὰ τοὺς ἤχους αὐτῶν, 80 ψαλμοὺς, ὀλόκληρα κεφάλαια τῆς Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, 1500 στίχους καὶ περιόδους ἀπὸ ἀρχαίους κλασσικούς, πόνημά τι Λατινικὸν σχεδὸν ὀλόκληρον, ἀριθμητικὴν, καὶ τὴν ἱστορίαν τῶν Εὐρωπαϊκῶν αυτοκρατοριῶν καὶ βασιλείων· ἠμπόρει δὲ καὶ νὰ δεῖξῃ ὁποῖον δῆποτε τὸν ἐπὶ τῶν γεωγραφικῶν πινακῶν, καὶ νὰ ἀναφέρῃ ὅλα τὰ περὶ αὐτοῦ ἀρχαῖα καὶ νεώτερα ἱστορικὰ ἀνέκδοτα. Δὲν ἤκουε λέξιν, τὴν ὁποίαν νὰ μὴ ἐνθυμῆται· δὲν ἐβλεπεν οὔτε ἤκουε τι, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐφαρμώσῃ πάραυτα ἢ ζωηρὰ φαντασίαν τοῦ παραδείγματι ἢ τοὺς ἑταίρους τινὰς ἐκ τῆς Γραφῆς, γεωγραφίας, ἐξωτερικῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἢ ἐκ τῶν ἀρχαίων κλασσικῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν τῆς Δανίας ἐξεφώνησε δώδεκα ὀμιλίαν χωρὶς οὔτε ἅπαξ νὰ σφάλῃ· καὶ δημοσίως ἐξετάσθη περὶ διαφορῶν ὑποθέσεων, μάλιστα δὲ τῆς Δανικῆς ἱστορίας. Ὁμίλει Γερμανικὰ, Λατινικὰ, Γαλλικὰ, καὶ Ὀλλανδικὰ· ἦτο δὲ εἰς τὸ ἄκρον εὐδιάθετος, ἀλλ' εἶχε τρυφερώτατον καὶ λεπτότατον σωματικὸν σύστημα· ποτὲ δὲν ἔφαγε στερεὰν τροφήν, ἀλλ' ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἔζη μετὰ γυναικεῖον γάλα, διότι δὲν ἀπεγαλακτίσθη παρὰ ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, σχεδὸν τετραετίας.

ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Ἡ ΠΙΣΤΙΣ τῶν Χριστιανῶν εἶναι νόμος ὅλος πνευματικὸς, ὅλος ἅγιος· νόμος, ὅστις διατάσσει πτωχείαν, πραότητα, νηστείαν, ἐγκράτειαν, ταπεινοφροσύνην, καὶ ἀγάπην τόσον τελείαν, ὥστε παραγγέλλει νὰ ἀγαπῶμεν καὶ τοὺς ἐχθρούς· νόμος, ὅστις θέλει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν σάρκα πνευματικόν, εἰς τὸν κόσμον ἅγιον· νόμος, ἐναντίος εἰς τὸν νόμον τοῦ κόσμου καὶ τῆς σαρκός. Ταῦτα δὲν δέχεται μετὰ χαρᾶς ἢ ἀνθρωπίνῃ θέλεισι. Καὶ μ' ὅλον τοῦτο, διδασκαλίαν τόσον δύσκολον εἰς τὸν νοῦν, νόμος τόσον βαρὺς εἰς τὴν θέλησιν, ἠῤῥησεν, ἀπλοχώρησεν εἰς πᾶν μέρος τῆς γῆς, εἰς πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων. Πλὴν πᾶς; τάχα μετὰ κανέν ὄργανον ἀνθρωπίνῃς δυνάμεως; ὄχι· μάλιστα ὅλη ἡ δυνάμις τῶν ἀνθρώπων, συντροφευμένη μετὰ τὴν δυνάμιν τῶν θαιμῶνων, ἀντεστάθη καὶ ἀντεπολέμησε.

Ἰπόθετες, ὅτι βλέπετε ἐξω εἰς πεδιάδα ὀλίγα πρόβατα νὰ πολεμῶσι μετὰ λύκους, μάλιστα μετὰ λέοντας, μετὰ δράκοντας, καὶ μετὰ ἄλλα θηρία, εἰς τὸ πλῆθος ἀναρίθ-

μητα, εἰς τὴν ἀγριότητα ἀνήμερα, εἰς τὸ φαρμάκιον θανατηφόρον. Ἄν ἐβλεπετε τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα πρόβατα νὰ νικῶσιν, νὰ διώξωσι, νὰ διασκορπίσωσι καὶ τοὺς λύκους, καὶ τοὺς λέοντας, καὶ τοὺς δράκοντας, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ θηρία,—ἔπειτα διαμοιρασμένα εἰς διαφόρους τόπους τῆς γῆς, οὕτω νὰ πολυπλασιασθῶσιν, ὥστε ν' αὐξήσωσιν εἰς μίαν πολυάριθμον ποιμνὴν, τί ἤθελες εἰπεῖν; Βέβαια ὅτι δὲν εἶναι πρᾶγμα φυσικόν, ἀλλ' ἐξαισίον τι θαῦμα. Πλὴν τοῦτο ἀληθῶς συνέβη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ὅπου ἐγὼ βλέπω ὡσαν δώδεκα πρόβατα τοὺς δώδεκα ἐκείνους Ἀποστόλους, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν ὁ Χριστὸς, ὡσαν ἐξω εἰς στάδιον πολέμου, εἰς τὸ παγκόσμιον κήρυγμα. Ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς (τοὺς προείπεν ὁ ἴδιος) ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Δὲν εἶναι λύκοι μοναχοί, Ἰουδαῖοι Χριστιανομάχοι, εἶναι καὶ λέοντες, βασιλεῖς τύραννοι, διώκται τῆς πίστεως· εἶναι καὶ δράκοντες, ἀποστάται καὶ ἀντίθεοι δαίμονες· θηρία ἀναρίθμητα ὀρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τὰ ὁποῖα ἐκβήκασι μετὰ ἄκρατον ὄρμην καὶ θυμὸν, νὰ πολεμήσωσι τὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, τὴν νεόλεκτον Ἐκκλησίαν.

Πλὴν τί παράδοξον θέαμα παρίσταται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου; Βλέπω καὶ ἐκεῖνα τὰ ὀλίγα πρόβατα ἐνίκησαν, ἐδίωξαν, διεσκορπίσαν καὶ λύκους, καὶ λέοντας, καὶ δράκοντας, καὶ ὅλα τὰ θηρία, καὶ Ἰουδαίους, καὶ τυράντους, καὶ δαίμονας, καὶ ὄλους τοὺς ἐχθρούς. Βλέπω καὶ οἱ ταπεινοὶ ἐδάμβωσαν τοὺς ὑπερηφάνους, οἱ ἄοπλοι τοὺς δυνατοὺς, οἱ πτωχοὶ τοὺς βασιλεῖς, οἱ ἀγράμματοι τοὺς φιλοσόφους. Οἱ δώδεκα ἔγιναν ἀναρίθμητοι, ἠῤῥησθησαν, ἐπληθύνθησαν, ἐγένισαν ὅλην τὴν γῆν. Ἐἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. Βλέπω καὶ ἐπάνω εἰς τὰ τρόπαια τοῦ Καπιτωλίου τῆς Ῥώμης ὑψώθη ὁ Σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Βλέπω καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας ἔπεσεν ὁ βωμὸς ὁ ἀφιερωμένος Ἀγνώστῳ Θεῷ, καὶ προσκυνεῖται ὁ Ἐσταυρωμένος. Βλέπω καὶ, καθὼς λέγει ὁ Χρυσόστομος, ἐν χρόνῳ βραχεῖ ἄλιεῖς καὶ τελῶναι αὐτῆς τῶν πόλεων ἐπελάβοντο τῆς κορυφῆς, καὶ ὁ σκηνοποῖς τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν ἐπέστρεψε. Βλέπω καὶ ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ εἶδε φῶς μέγα. Βλέπω πᾶν ὄρος καὶ βουνὸν τεταπεινωμένον, τὰ σχολιά εἰς εὐθείας, τὰς τραχείας εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ πᾶσα σὰρξ βλέπει τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Βλέπω ἔθνη βάρβαρα βαπτισμένα, πόλεις, ἐπαρχίας, βασιλεία ὀρθόδοξα. Βλέπω ἀναρίθμητα πλήθη μαρτύρων, οἵτινες δι' ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ τρέγουσιν, ὡς πρόβατα ἐπὶ σφαγῆν, εἰς τὸ μαρτύριον. Βλέπω τὸν πρῶτον ἄθεον, ἢ πολυθεῶν κόσμον, τὸν πρῶτον ἀσεβῆ καὶ ἀκάθαρτον, εὐσεβῆ, ἅγιον, Χριστιανόν. Κηρύσσεται παντοῦ ἡ πίστις· ἀὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἢ νικησάσα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. —ΜΗΝΙΑΤΗΣ.

Ἐπὶ χρήμασι δ' οὐκ ἔμπορος φρονεῖ μέγα, ὅσοι οὐκ ἐπίσταν ἔπιστος· ὡσεὶς αἰνίγος.

ΔΕΙΝΟΠΑΘΕΙΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΛΑΓΟΣ.

ΤΗΝ πρώτην τῆς 15ης Ἀπριλίου, 1837, ναύτης βασιλικῆς πλοῦ τῆς Ἀγγλίας, λαβὼν ἄδειαν, ἐκβήκεν ἔξω εἰς τὴν Μάλταν, ὅπου διέτριψε μὲ τὴν συνήθη ἀσπιάν εἰς τὸ μεσονύκτιον. Τότε μὲν ἔνα ποτε συμμάχητήν του, κανονιέρην τοῦ πεζικοῦ, ἐξεκίνησε, κακῶς ἔχων, νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὸ πλοῖον. Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εὕρηκαν ἀμέσως περαματάρην, καὶ προσέτι ἐφίλονεικῆσαν μὲ τινὰς ἐνοπίους, ἐπῆραν τὸ τυχὸν ἄδειον πλοιάριον, καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸ βασιλικὸν πλοῖον. Ὁ ναύτης, μεθυσμένος ὢν, ἀπεκοιμήθη ὁ δὲ κανονιέρης, ὅστις παρομοίως εἶχε πίνειν ὑπὲρ τὸ δέον, ἐκωπηλάτει μερικὴν ὥραν, ἀλλὰ, τέλος, ἔχασε τὸ ἐν κωπίον, καὶ ἀπεκοιμήθη ὡσαύτως.

Τὸ πρῶτ' εὐρέθησαν ἔξω εἰς τὸ πέλαγος μακρὰν τοῦ λιμένος. Δύο ἡμέρας φαίνεται ὅτι ἐβλεπαν τὴν νῆσον, ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ πιάσωσι τὴν ξηρὰν μὲ τὸ ἐν κωπίον τέλος, ἤρχισε νὰ φυσᾷ, καὶ ἡ νῆσος ἔγινεν ἄφαντος. Ὑπέφεραν τὰ πάνδεινα ἀπὸ τὴν πείναν καὶ τὴν δίψαν ὁ ναύτης ἠπλωσε τὸ φόρημά του νὰ συναΐξῃ ὀλίγον βρόχινον ὕδωρ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἦτο πάλυ τεταραγμένη, ἐσύναξεν ὄχι ὀλιγώτερον ἀλμυρὸν παρὰ γλυκὺ.

Ἡμέραι ἐπερνοῦσαν, καὶ πλοῖον δὲν ἐφαίνετο—ἐλπὶς δὲν ἔλαμπεν οὐδαμῶσεν· αἱ ἀγωνίαι τῆς δίψης ἐγίνοντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνυπόφοροι, καὶ δὲν τοὺς ἔμεινεν εἰμὴ ἀπελπίσῃα. Μετὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν φαίνεται ὅτι ἐσυμβουλευθησαν μεταξύ των περὶ τοῦ πρακτικοῦ ἀπεφάσισαν δὲ νὰ περιμείνωσι τὸν θάνατον, ὥστε, ἂν ποτὲ ἤθελαν εὐρεθῆν τὰ σώματά των εἰς τὸ πλοιάριον, αὐτοὶ μὲν ν' ἀθωωθῶσιν ἀπὸ τὸ τῆς λειποταξίας ἐγκλημα, ἄλλοι δὲ ἀπὸ τὴν ὑποψίαν φόνου. Μετ' ὀλίγον ὁμοῦ, ἀλλάξαντες γνώμη, ἀπεφάσισαν νὰ συναποθάνωσι, καὶ πρὸς τοῦτο ἐξέφραξαν μίαν τρύπαν τοῦ πλοιαρίου, καὶ ἀγκυλιασμένοι καὶ συνδεδεμένοι, ἐπλάγιασαν νὰ πνιγῶσι. Τὸ πλοιάριον ἔκαμεν ἀρκετὰ νερά, πλὴν δὲν ἐβουδίζετο. Τότε ὁ ναύτης σηκωθείς εἶπεν ὅτι αὐτὸς μὲν εἶχε κλίνειν ν' ἀποθάνῃ, ἀλλ' ὁ θεὸς δὲν ἤθελεν· ἐφραξε δὲ πάλιν τὴν τρύπαν, καὶ μὲ τὸ σκιαδῖόν του ἀδείασε τὸ πλοιάριον. Ὁ δὲ κανονιέρης εἶπεν ὅτι δὲν ἤθελε πλέον νὰ ζῆ· αἱ κνημαὶ του ἀπὸ τὸ πρήξιμον ἐγιναν ὡς αἱ μνηαὶ του, ἡ γαστήρ αὐτοῦ ἦτον ὑπερβολῇ συνεσταλαμένη, τὸ πρόσωπον φλογωμένον, τὸ στόμα ἀφρῆξεν, ἡ ὀμιλία του ἐμάθη, καὶ ἠμανρῶθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτε ὠμίλοῦσε περὶ τῶν φίλων του, κατελαμβάνετο, ἀλλ' ἐδειχνε φανερὰ συμπτώματα παραφροσύνης, καὶ τὴν ἑξῆς ἡμέραν πηδήσας εἰς τὴν θάλασσαν ἐπνίγη. Ὁ φίλος του ἐπροσπάθησε τὰ μέγιστα νὰ τὸν ἀποτρέψῃ, καὶ μάλιστα τὸν ἐρύψε σχοινίον ἀφοῦ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ὁποῖον ὁ δυστυχὴς ἐζήτησε μὲν ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ πιάσῃ.

Τὴν ἐπαύριον, εἰκοσιτῆς ἡμέρας ἀφοῦ ἐπνίγη ὁ κανονιέρης, ἐφάνο πλοῖον ὁ ναύτης μόλις εἶχε δύναμιν νὰ

κρατῆ ξύλον τι σηκωμένον μὲ τὸ σκιαδῖόν του ἐπ' αὐτοῦ ἀλλὰ τὸν ἶδε καὶ τὸν ἐπίασε πλοῖον Ἴόνιον, διευθύνόμενον εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν νύκτα τῆς 15ης Ἀπριλίου μέχρι τῆς 24ης ἐπέρασε χωρὶς κομματίων τροφῆς ἢ ρανίδα ὕγρου, ἐκτὸς ἀλμυροῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖ νὰ μὴ πίνῃ.

Ἡ ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εἰς τὸν ὠραῖον Βόσπορον, εἰς τῆς τρυφῆς τὰ στήθη, Ἡ ποιήσις τῆς νέας μας Ἑλλάδος ἐγεννήθη. Ἐκεῖ ὁ Ἀθανάσιος, ὁ νέος Ἀνακρέων, Ὁραῖα πρῶτος ἐφάλε τὰ κάλλη τῶν ὠραίων. Οἱ στίχοι του, εἰς ἀθηναίους λευκῶνας ἐμπνευσμένοι, Κ' εἰς τῶν βνάκων τὸν περὶ τὸν φεθμισμὸν γραμμένον, Τῶν βόδων καὶ τῶν μυριανῶν τὴν εὐωδίαν ἔχουν, Καὶ φυσικοὶ ὡς βένυματα γλυκῶν ναμάτων τρέχουν. Ὅ τῶ οἴκου τὴν ἀμέριμον ζωὴν παραδομένος, Καὶ Βάχκος εἰς τὴν τράπεζαν κισσοστεφανωμένος, Τῆς μέθης ὅταν τὴν χαρὰν ἐπέχνης ζωγραφίσῃ, Τὰς ἰδιότητας τοῦ ἡδονᾶς εἰς ἔπη καλλωπίζει.

Μ' ἀρχαίαν γεννηθεὶς ψυχὴν, μ' ἀρχαίον χαρακτήρα, Τὴν λυραν ὅταν ἔλαβεν ὁ Ρίξος εἰς τὴν χεῖρα, Ὅ τὰς ἀκούσ μας ἤχησε γενναία μελωδία, Κ' ἐστρέψαμεν τὰ ὄμματα ἰσχυρὰ καὶ μνημεῖα· Εἰν ἄπορον πῶς, γεννηθεὶς εἰς δουλικὰς ἡμέρας, Πρὸ χρόνων τάσων ἐγραφεν ἰδέας ἐλευθέρας.

Σκοπὸν λαμπρότερον ποτὲ δὲν ἔλαβον αἱ Μούσαι, Παρ' ὅταν τοῦ Τυρταίου μας ἡ σάλπιγξ ἀντηχοῦσε· Τὰ Ζουρὰ τοῦ ἔθνος μαῦς πυρπολοῦν ἄνομα, Καὶ βρέχομεν μὲ δάκρυα τοῦ τάφου τοῦ τὸ χῶμα.

Τοῦ Ἀπουλίου μιμητῆς πιστὸς ὁ Περδικάρης Ἀστειὸς εἰν ἐπίοτε, ἀλλὰ τὸν λείπ' ἡ χάρις, Κ' εἰς τὸν Ἐρημλὸν τοῦ συχρὰ τοῦ Ἀριστάρχου τ' ὄμμα· Εὐρίσκει τὸν ἀδάμαντα κρυμμένον εἰς τὸ χῶμα.

Ὁ Κάλθος καὶ ὁ Σαλομὸς, ὠδοποιοὶ μεγάλοι, Κ' αἱ δύο παρημέλησαν τῆς γλώσσης μας τὰ κάλλη· Ἰδέας ὅμως πλουσίαι, πτωχὰ ἰνδεδυμένα, Δὲν εἶναι δι' αἰώνιον ζωὴν προωρισμένα.

Ἡ Ποιήσις μας ἔλαβε καὶ νεῦρα καὶ εὐλαγῆσαν Ὅ τῶ Ὀδοιπόρον τὴν λαμπρὰν καὶ τραγικὴν μακίαν. Ὁ Ὀδοιπόρος, δησαυρὸς ποικίλων νοσημάτων, Καὶ νέος κόσμος ἰδεῶν, εἰκόνων καὶ αἰσθημάτων, Μὲ δυνατὴν καὶ ἠχηρὰν ὀργάνων ἁρμονίαν, Ἐκφράζει τοῦ Δημοουργοῦ τὴν παντοδυναμίαν.

Κ' ἡμεῖς τὰς ἀδυνατίους μας καὶ πρωτοπείρους χεῖρας, Κ' ἡμεῖς ἰδοκμάσαμεν ἰς τὸ τὸσον τῆς Σατύρας, Καὶ φῶγους δὲν ἐλάβομεν τῆς πόλιν μας μεγάλους. Εὐχόμεθα εἰς ποιητὰς δοκιμωτέρους ἀλλοῦς, Τὸν δρόμον ποῦ ἀνοίξαμεν νὰ τρέξωσιν αἰσίους. Γλυκύτατος καὶ κάριμος δὰ μὲ φωνῇ ὁ βίος, Ἐὰν περὶ τὴν δόξιν μου ἴδῃ πολλοὺς ἄστρας, Νὰ λάμπουν εἰς τοῦ Πάρασου τοὺς φωτεινοὺς αἰθέρας.

Α. ΣΟΤΤΣΟΣ.

Ἡ μαθήσις δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύῃ ὡς παλλακὴ, πρὸς ἡδονὴν μόνον ἢ ἐπίδειξιν· αὐτὴ ὡς δούλη, διὰ ν' ἀποκτᾷ καὶ νὰ κερδαίνῃ πρὸς χρῆσιν τοῦ κυρίου τῆς· ἀλλ' ὡς σύζυγος, διὰ τεκνοποιίαν, καρπὸν, καὶ παραμυθίαν.—ΒΑΚΩΝ.

Ἡ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΒΕΡΤΟΥ ΝΟΞ.

Συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ Σελ. 7.

ΟΚΤΩ ἢ ἑννέα χρόνους ἐξηκολούθουν οἱ Ἐαῤῥαλοὶ οὗτοι ἄνδρες νὰ κάμνωσι τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην ὀδοιπορίαν, ἢ, ὡς λέγει ὁ Νόξ, τὴν βόρειον ταύτην ἀνακάλυψιν. Ἐν ἔτος ἐφθασαν ἔως εἰς τὰ πέρατα τῆς ἐπικρατείας τοῦ βασιλεὺς τῆς Κάνδης, ἀλλὰ παρέκει νὰ προβάσιν ἐστὰθη ἀδύνατον διὰ τὴν ἀνυδρίαν. Ἄλλο ἔτος ἀπῆλθον τὸν ποτὲ μαῦρον δούλον τοῦ Ροβέρτου, ὅστις τώρα ἐκατοικοῦσεν εἰς τὴν πεδινὴν χώραν, νυμφευμένος καὶ πολύτεκνος, ἀλλὰ πάμπτωχος. Οὗτος, ἀπὸ ταξίματα πλούσια παρακινηθεὶς, ἐσυμφώνησε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς τὸ ἐφεξῆς ἔτος εἰς τὰ ἐπὶ τῆς παραλίᾳ Ὀλλανδικὰ φρούρια. Κατὰ δυστυχίαν ὁμοῦς ἀρρώσθησας ὁ Νόξ ἀπὸ πλευρίτιδα, δὲν ἠμύρσε νὰ παρευρεθῇ ἐν καιρῷ εἰς τὸν διωρισμένον τόπον, καὶ οὕτω ἔχασαν τὸν Ἰνδὸν· αὐτοὶ δὲ μόνον νὰ καταπιασθῶσι τοιαύτην ὀδοιπορίαν, δὲν τὸ ἐκριναν ἔτι εὐλογον, καθότι δὲν ἐγνώριζαν ἀρκετὰ τοὺς δρόμους.

Τέλος πάντων, ὅτε τοὺς ἐφάνη ὅτι μὲ τὰς συχνὰς ἀναχωρήσεις καὶ ἐπιστροφὰς των εἶχαν ἀποκοιμίσαι πᾶσαν περὶ τῆς φυγῆς αὐτῶν ὑποψίαν, καὶ ὅτι πλέον ἤξευραν ὅσα ἦτο δυνατόν νὰ μάθωσι περὶ τοῦ τόπου, ἀφῆκαν ἐσχάτην φορὰν τὸν εἰς Ἑλλεδάτην εὐχάριστον εἰκον, 22αν Σεπτεμβρίου, 1679, εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς αἰχμαλωσίας των.

Ἐφωδιασμένοι ἀπ' ὅσα ὄπλα ἠδύναντο νὰ κρύψωσι, μαχαίρια καὶ ἀξινίδια, καὶ ἀπὸ πραγματείας διὰ νὰ πωλῶσι καθὼς ἀρχίτερα, ἐμβῆκαν τολμηρῶς εἰς τὸν βρύοντα ἀπὸ ἀγρίους ἐλέφαντας, τίγρεις, καὶ ἄρκτους. Φθάσαντας εἰς περιοχὴν πολυανθρωποτέραν, τοὺς κατετρόμαξεν ἡ εἰδήσις, ὅτι ἀξίωματικοί τινες ἀπὸ τὴν αὐλὴν ἦσαν ἐκεῖ, συναγοντες βασιλικοὺς φόρους καὶ εἰσοδήματα. Εἰς τὴν ἀμηχανίαν ταύτην κατέφυγαν εἰς χωρίον παράμερον, ὅπου ἐκάθισαν πλέκοντες, ἔωσοῦ ἤκουσαν ὅτι ἀνεχώρησαν οἱ ἀξίωματικοί. Ἐξεκίνησαν ἔπειτα, ἀφοῦ ἠγόρασαν μίαν ποσότητα νημάτων, φυλάξαντες καὶ τὰς πλειότερας τῶν πραγματεϊῶν, ὥστε νὰ προφασίζονται ὅτι τάχα ὑπάγουν πειρατέρω διὰ νὰ τὰς πωλήσωσιν. Εἰς Κολλιβίλλαν ὁ δρόμος ἐπέрна κατευθεῖαν ἀπὸ τὰ ὑποστατικὰ διοικητοῦ τινὸς, ὁ ὁποῖος ἦτον ἐκεῖ ἐξεπότηδες διὰ νὰ βλέπῃ καὶ νὰ ἐξετάσῃ ὄλους τοὺς διαβαίνοντας. Μὲ ἀταραξίαν μεγίστην, —ἀντὶ νὰ δειλιάσωσι, τὸ ὁποῖον ἤθελε τοὺς ἀφανίσαι, —ὑπῆγαν τολμηρῶς εἰς τὸν οἶκον τοῦ μεγιστάνος, καὶ τὸν εἶπαν ὅτι ἐμελλαν νὰ ὑπάγωσι παρεμπρὸς, διὰ ν' ἀγοράσωσι ξηρὸν κρέας*, τὸ ὁποῖον παραπολὺ ἐζητεῖτο

* Τὸ ξηρὸν τοῦτο κρέας εἶναι ὡς ἐπιτοπλίστον τῶν δοξαδων, αἵτινες φονεύονται εἰς τὰς πεδινὰς χώρας ὑπὸ τῶν Βαδδῶν· τὰριχεύουν δὲ αὐτὸ ἡ ξηραίνοντες το εἰς τὸν ἥλιον, ἢ βάλλοντες το εἰς κούλωμά τι δένδρου, τὸ ὁποῖον κούλωμα ἀλείφουν προηγουμένως μὲ μέλι, ἔπειτα δὲ κλείουν τὸ ἀνοῖγμα μὲ πηλόν. Οἱ Βαδδαὶ, ἢ ἀγγρῖανθρωποι, οὐδέποτε μαγειροῦσιν τὸ ξηρὸν τοῦτο κρέας, ἀλλὰ τὸ ἐκείαζον μὲ μέλι, καὶ τὸ τρώγουσιν ὡμόν.

εἰς τὴν ὀρεινὴν χώραν. Ὁ διοικητῆς, βλέπων τὰς ἐμπορικὰς συνθηεῖας των, καὶ τὰ πράγματα ὅσα εἶχαν μαζῆ των, δὲν ἐμβῆκεν εἰς κάμμιναν ὑποψίαν τοῦ εἰλκυσαν δὲ καὶ τὴν εὐνοίαν μὲ φιλοδώρημα τι ἀπὸ μαχαίρια, μ' εὐμόρφους γλυμμένες λαβίδας, καὶ ὠραῖον τι φέσιον τῆς Βαρβαρίας. Διὰ νὰ μὴ δεῖξωσι βίαν τι μέριμναν τινὰ, ὑπῆγεν ὁ ἐνας εἰς τὰ πέριξ, προσποιούμενος ὅτι προμηθεύεται ξηρὰ κρέατα, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἔμεινεν εἰς τὸ διοικητοῦ πλέκων.

Ἄλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, ἀφοῦ ἀπέκτησαν ὄσσην ἐμπιστοσύνην ἐχρειάζοντο, καὶ ἤδη ἐμελλαν νὰ κινήσωσιν, ἐφθασαν εἰς Κολλιβίλλαν στρατιῶται ἀπὸ τὴν αὐλήν, μὲ διαταγὰς πρὸς τὸν κυβερνήτην νὰ ἐπαυξήσῃ τὴν ἀγρυπνίαν του, μήπως ἐκφύγωσιν ὑποπτα ὑποκείμενα. Ἡ εἰδήσις αὕτη ἦτον ὡς ἀγγελία θανάτου εἰς τὸν Ροβέρτον καὶ Στέφανον, οἵτινες κατὰ στιγμὴν ἐπερίμεναν νὰ συλληφθῶσι, καὶ νὰ κοβαληθῶσιν ὀπίσω ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. Ἐσώθησαν ὁμοῦς πάλιν μὲ τὴν θαυμαστὴν ἀταραξίαν καὶ φρόνησιν αὐτῶν, καὶ ἴδαν τοὺς στρατιώτας ἐπιστρέφοντας εἰς τὸ ἐνδότερον χωρὶς νὰ τοὺς ἐνοχλήσωσιν ἢ κἂν νὰ τοὺς ὑποπτειθῶσι.

Τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτ', κρύψαντες ἐπάνω των τὰ πρὸς ὀδοιπορίαν ἀναγκαϊότερα, ὑπῆγαν εἰς τὸν κυβερνήτην. Τὸν ἐπῆρα, λέγει ὁ Νόξ, ὀλίγην πυρίτιδα, πρᾶγμα σπάνιον μεταξύ των, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ τὴν μεταχειρισθῆ διὰ νὰ σκοτώσῃ ὀλίγα ζορκάδια, ὥστε νὰ μὴν ἐπιστρέψωμεν παντάπασι χωρὶς κρέας τὸν εἶπα δὲ ὅτι καὶ ἡμεῖς ἠθέλαμεν ὑπάγειν ἔως εἰς Ἀναροδβύρρον, νὰ ἴδωμεν τί κρέας ἠμποροῦσαμεν νὰ προβλεψθῶμεν ἐκεῖ. Ἐν τῷ μεταξύ, ὡς εἶχαμεν προσχεδιάσειν, ἦλθεν ὁ Στέφανος, μὲ τὸν φακέλλον ὄλων μας τῶν πραγματειῶν, παρακαλῶν νὰ τὰς ἀφήσωμεν εἰς τοῦ κυβερνήτου ἔως νὰ ἐπιστρέψωμεν· εἰς τοῦτο ἐκεῖνος προθύμως ἔστερξε· βλέπων δὲ ὅτι ἀφίναμεν ὀπίσω τόσα διάφορα πράγματα, δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ νομίσῃ ὅτι ἐσκοπεύαμεν νὰ ἐπανέλθωμεν. Οὕτω, ἀποχαϊρετήσαντες αὐτὸν, ἀνεχωρήσαμεν ἀμέσως, χωρὶς νὰ τὸν δώσωμεν καιρὸν νὰ στοχασθῆ καθ' ἑαυτὸν ἢ νὰ συμβουλευθῆ μὲ ἄλλους περὶ ἡμῶν.

Ἐκοψαν τώρα δρόμον δι' ἐρήμου δάσους ἔως εἰς Ἀναροδβύρρον, ὅπου ἐκατοίκουν ὄχι Ταπροβαναῖοι, ἀλλὰ φυλὴ τις ἐκ τοῦ Μαλαβαρικοῦ παραλίου, οἵτινες οὐδέποτε εἶχαν ἰδεῖν λευκὸν ἄνθρωπον. Ἐδῶ ἐφέρθησαν ἐμπροσθεν τοῦ κυβερνήτου, τὸν ὁποῖον ἠπάτησαν μὲ τὴν συνήθη ἐπιτηδειότητα, ἔτι προσποιούμενοι ὅτι μόνον σκοπὸν εἶχαν ν' ἀγοράσωσι ξηρὸν κρέας διὰ τὰ ἐνδότερα. Εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἦσαν προχωρημένοι ἐκατὸν μίλια εἰς τὴν ὀδοιπορίαν των. Ὁ μὲν Στέφανος ἐκάθισεν εἰς τὴν πόλιν, ὁ δὲ Νόξ, λέγων ὅτι ζητεῖ ἐλάφεια κρέατα, τὰ ὁποῖα ἔτυχαν νὰ ἴηαι δυσεύρετα τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, περιεφέρετο ἐκ τόπου εἰς τόπον, καὶ ἐπρομηθεύθη κάμποσον ὀρύζιον, χύτραν χαλκίνην διὰ νὰ τὸ βράζωσιν, ὀλίγον κρέας, καὶ τινα δέρματα πρὸς

κατασκευήν σανδάλων. Ἀφοῦ ἔδαπάνησαν οὕτω τρεῖς ἡμέρας μὲ ἄκραν ὑπομονήν, ἐξεκίνησαν ἀπαρατήρητοι καὶ ἀνύποπτοι. Εἶχαν μὲν εὐρεῖν τὴν εὐθείαν ὁδὸν εἰς Ἰαφναπατάν, καὶ ἄλλο τι Ὀλλανδικὸν κατάστημα, ἀλλὰ τὴν ἐφύλατταν ἀγρύπνωσιν οἱ Ταπροβαναῖοι. Ἀσφαλέστερον τοὺς ἐφάνη νὰ ὑπάγωσι κατευθεῖαν διὰ τοῦ δάσους, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· ἀλλ' ἡ γῆ ἦτο κατάζηρος, καὶ ἐφοβούντο μὴ χαθῶσιν ἀπὸ τὴν δίψαν, ἐὰν ὑπήγειαν ἐκεῖθεν. Τέλος, ἀπεφάσισαν, ὡς ὀλιγώτερον κινδυνώδες, ν' ἀκολουθήσωσιν τὸν δρόμον ποταμοῦ τινός, τὸν ὁποῖον εἶχαν ἰδεῖν μεταξὺ Κολλιβίλλας καὶ Ἀναροδβύρρου, εὐλόγως συμπεράναντες ὅτι πρέπει νὰ ῥέη εἰς τὴν θάλασσαν. Πρὸς τοῦτο, ἐχρειάζετο νὰ ὀπισθοδρομήσωσι μίλια τινά· ἀνεβαλάν δὲ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν μέχρι νυκτός, ἐξεύροντες ὅτι κατὰ τὴν ὕραν ἐκείνην φοβούμενοι τάγματα θηρία οἱ ἐνότιοι δὲν ἐτόλμων νὰ περιφέρωνται ἔξω. Ἦτο δὲ Κυριακή, 12ῃ Ὀκτωβρίου, καὶ τὸ φεγγάριον δεκαοκτῶ ἡμερῶν. Ἐλογαρίαζαν ὅτι αἱ ζωοτροφίαι, τὰς ὁποίας εἶχε προβλέψει ὁ Νόξ, ἤθελαν τοὺς βαστάζειν δέκα ἡμέρας. Ἐὰν ὅπλα μας, λέγει ὁ Ροβέρτος, ἦσαν διὰ καθένα ἀξινίδιον προσκολλημένον εἰς μακρὰν βακτηρίαν, καὶ μία καλὴ μάχαιρα εἰς τὴν μέσην μας, τὰ ὁποῖα, σὺν Θεῷ, ἤρκουν διὰ νὰ ὑπερασπισθῶμεν ἀπὸ τὰς προσβολὰς εἴτε τίγρεως, εἴτε ἄρκτου ὅσον δὲ δι' ἐλέφαντας, εἰς αὐτοὺς δὲν δύναται κανεὶς ν' ἀντισταθῆ· ἡ καλλήτερα ὑπεράσπισις εἶναι νὰ φεύγη. Διὰ σκηνάς εφεραν δύο μεγάλα Ταλιπάτινα* φύλλα, τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται διὰ τοῦτο γενικῶς οἱ Ταπροβαναῖοι, ὡς καὶ δι' ἄλεξιβροχα (umbrella).

Φθάσαντες εἰς τὸν ποταμὸν, μετέβησαν ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς τὰ πλησίον αὐτοῦ ἄγρια δάση. Ἐπρόσεχαν δὲ νὰ μὴ πατῶσιν ἐπὶ ἄμμου ἢ μαλακῆς γῆς, καὶ ὅτε ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ πρᾶττωσιν οὕτω, ἔδευαν ὀπισθοβατικῶς, ἵνα τὸ ἔγχος τῶν ποδῶν αὐτῶν νὰ ἐμφανίζη ὅτι εἶχαν ὑπάγειν κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν. Ἐξηκολούθουν δὲ τὴν ὁδοπορίαν ἕως οὗ ἐσκατεινιάσασιν, καὶ τότε, παρ' ἐλπίδα, τοὺς ἐπιάσεν βροχή. Πρὸς σκέπην ἐστησαν τὰ δύο ταλιπάτινα φύλλα, καὶ ἀναψάν φωτίαν· οὕτω δὲ ἀνεπαύθησαν ἕως οὗ ἀνέλθειεν ἡ σελήνη. Ἔως τῶρα εἶχαν ὁδοπορήσειν ἐξυπόλυτοι· ἀλλὰ μέλλοντες ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ προπατῶσιν διὰ νυκτός, καὶ εἰς τραχίαν δάση, ἔδασαν τοὺς πόδας μὲ τὰ δέρματα, τὰ ὁποῖα δι' αὐτὸ τοῦτο εἶχε προαγοράσει ὁ Ροβέρτος.

Μολονότι τὰ πυκνὰ δένδρα ὀλίγον μόνον σεληνιακὸν φῶς ἐσυγχώρουν νὰ εἰσέρχεται, ὁ Νόξ, μ' ὄλον τοῦτο, καὶ ὁ συνοδίτης αὐτοῦ ἐπροπάτουσαν τρεῖς τέσσαρας ἄρας,

ἕως οὗ ἠνάγκασεν αὐτοὺς νὰ σταθῶσιν εἰς μόνος ἐλέφας, τὸν ὁποῖον δὲν ἠμπόρουν νὰ ἐκφοβίσωσιν. Ὅθεν ἀναψάν πάλιν φωτίαν. Τὰ χαράγματα, ὁ ἐλέφας εἶχε φύγειν, ἡ δὲ περίξ αὐτῶν ἐρημία ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ εἶχε πατηθῆν ἀπὸ ἀνθρώπου πόδα. Μετ' ὀλίγον, ὅμως, ἐμβῆκαν ἀπροσδοκῆτως εἰς κατοικημένην περιοχὴν, καὶ διὰ νὰ μὴ ἴδωσιν αὐτοὺς οἱ ἐνότιοι, ἔμειναν κατ' ὄλην τὴν ἡμέραν κρυμμένοι εἰς κοιλόν τι δένδρον. Εὐθὺς ἀποῦ ἐνύκτωσε πάλιν, ἐξεκίνησαν· πλὴν εὐθὺς σχεδόν, ἀκούσαντες φωνὰς ἀνθρώπων κατόπιν των, ἐνόμισαν ὅτι διώκονται, καὶ ἤρχισαν νὰ τρέχωσιν· ἀλλὰ, τέλος, λέγει ὁ Ροβέρτος, ἠκούσαμεν ἐλέφαντας ὀπισθέν μας, μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν φωνῶν· ἐγνωρίσαμεν δ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸν θόρυβον καὶ κρότον τῶν συντριβομένων κλάδων καὶ δενδρυδίων, τὰ ὁποῖα κατασπάντες τρώγουν. Οἱ ἐλέφαντες οὗτοι ἦσαν καλλίστη φυλακὴ ὀπισθέν μας· εἰς ἐμὲ ἐφαίνοντο καθὼς τὸ μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ Αἰγυπτίων σκότος· ἐπειδὴ καλῶς ἐγνωρίζαμεν, ὅτι δὲν ἤθελαν τολμήσειν οἱ ἀνθρώποι νὰ προχωρήσωσιν, ἐνόσω ἤκουαν ἐλέφαντας ἐμπροσθέν των. Τὴν νύκτα ἐκείνην ἐστησαν τὰ φύλλα των εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ποταμοῦ, ἔβρασαν ὀρύζιον, ἔψησαν ὀλίγον κρέας, καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκοιμήθησαν ἀταράχως μερικὰς ἡρας.

Ὅτε διέχυσεν τὸ ἱλαρὸν αὐτῆς φῶς ἡ σελήνη, ἤρχισαν ἐκ νέου τὴν δύσκολον πορείαν. Τίποτε πλέον δὲν εἶχαν νὰ φοβῶνται ἀπὸ τοὺς Ταπροβαναίους, περάσαντες τὴν χώραν αὐτῶν· ἀλλ' εἶχαν φθάσειν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Βαδδῶν, ἄγριανθρώπων, οἵτινες ἔζων ἀπὸ τὸ κυνήγιον, καὶ οἵτινες, πιθανώτατον, ἤθελαν τοξεύσειν αὐτοὺς μὲ βέλη, ἐὰν τοὺς ἀπῆντων. Μίαν φορὰν περὶ τὸ μεσημέριον ἐλείψεν ὀλίγον νὰ τοὺς ἀνακαλύψωσιν ἄγριαί τινες γυναῖκες καὶ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἤλθαν νὰ λουσαῖσιν εἰς τὸν ποταμὸν, πλησίον τοῦ βράχου ὅπου αἱ φυγάδες μας ἀνεπαύοντο.

Ἀπὸ τὴν Κυριακὴν ἕως τὴν Πέμπτην ὕδοιποροῦσαν παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ὅστις, λέγει ὁ Ροβέρτος, ἐγύριζε καὶ ἐστράβανε παραπολύ. Εἰς τινα μέρη ἐπροβαίναμεν εὐκόλως, ὀλίγους θάμνους καὶ ἀκάνθας ἀπαντῶντες· εἰς ἄλλα δὲ ἦτο μία πλησμονὴ, ὥστε αἱ ὄμφοι καὶ οἱ βραχίονές μας καταματώθησαν, σχεσθέντες δεινῶς· καθότι δὲν εἶχαμεν ἐπάνω μας εἰ μὴ πανίον τι περὶ τὴν μέσην, τὰς ζωοτροφίας ἐπὶ τῶν ὤμων, εἰς δὲ τὰς χεῖρας ταλιπάτινον φύλλον καὶ ἀξίνην.

Πολλάκις ἀποροῦσαν, εἰς τὴν συρροὴν ἄλλων ποταμῶν, ποῖον ῥύθκιον ν' ἀκολουθήσωσι. Τὴν Πέμπτην μετὰ τὴν μεσημβρίαν, περάσαντες ποταμὸν τινα, ἐμβῆκαν πάλιν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μαλαβαρικῆς ἀποικίας. Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο ἦσαν τὰ δάση ὅλων ἀδιαπέραστα, ὥστε εὐρέθησαν ἠναγκασμένοι νὰ σπῶνται κατὰ τὸ πετρωδὲς βεῖθρον τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἦτον ὀλίγον μὲν ἕδωρ, ἀλλὰ πληθὺς φοβερόν κροαδείλων, καὶ ἄρκτων, ἀγρίων βουβάλων, καὶ ἐλεφάντων, τὰ ὁποῖα ἴρχοντο ἀδιακόπως νὰ πύωσιν ἢ νὰ λουσαῖσιν.

Μολονότι οἱ ἀνθρώποι τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον τῶρα εἶχαν ἐμβῆν, ἐπλήθοναν δόσιμοι εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς, ὁ Νόξ ὅμως ἐγνώριζεν ὅτι ἐκλίναν μάλλον πρὸς τὸν βασιλεῖα τῆς Κάνδης, καὶ ἐφοβεῖτο πᾶσαν στιγμὴν μὴ πιάσωσιν αὐτὸν καὶ τὸν Στέφανον, καὶ τοὺς στείλωσιν ὀπίσω, ἵσταν ἀπὸ τόσα καὶ τόσα κατορθώματα καὶ τόσας καὶ τόσας κακοπαθείας.

Ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν ψυχῇ δὲν τοὺς ἶδεν ἕως τὴν Παρασκευὴν μετὰ τὴν μεσημβρίαν. Ἦτο ἀπῆντησαν ἀπροσδοκῆτως δύο Βραχμᾶνας ἢ ἱερεῖς, καθεμέρους ὑπὸ δένδρον, καὶ βροζοντας ὀρύζιον· εἰς τοὺτους ἐπρόσφεραν οἱ φυγάδες μας ὄλον τὸ ἀργύριον ἔσον εἶχαν (ὡς εἰκοσιπέντε γρόσια), ἐν κόκκινον φέσιον, καὶ μίαν μάχαιραν, μὲ συμφωνίαν νὰ τοὺς δεῖξωσι τὸν δρόμον εἰς τὸ πλησιέστερον Ὀλλανδικὸν κατοστημα· οἱ Βραχμᾶνες ἐδέχθησαν μὲν τὰ χαρίσματα, ἀλλὰ τὴν εὐεργεσίαν ἡ δὲν ἤθελαν ἢ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐτελείωσι.

Ὅτε οἱ Βραχμᾶνες τοὺς ἀφῆκαν, ἐξηκολούθουν τὸν δρόμον αὐτῶν κοτῶ τῆς τραχείας κούτης τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἀρχήτερα· ἀλλ' ἐκινδύνευσαν μεγαλῶς ταύτην τὴν νύκτα ἀπὸ ἐλέφαντας, οἵτινες ἦσαν τόσον πολυπληθεῖς καὶ ἀφοβοί, ὥστε ἡ πυρκαϊὰ τὴν ὁποίαν ἀναψάν διόλου δὲν ἐμπόδιζεν αὐτοὺς νὰ πλησιάζωσιν. Ἦσαν ὑπόχρεοι ἀδιακόπως νὰ ῥίπτωσι δαυλοὺς ἐπάνω των κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν.

Ἄλλ' οὗτος ἦτον ὁ ἔσχατος κίνδυνος τῶν γενναίων κάρδων τούτων ἀνδρῶν εἰς τὴν θάυμασιον ταύτην φυγὴν. Τὴν ἐφεξῆς πρωΐαν ἐφθάσαν εἰς ἐπίπεδον καταπράσινον γῆν, καὶ μετ' ὀλίγον ἀπῆντησαν ἐνότιον εἰς τὴν δούλευσιν τῶν Ὀλλανδῶν, ὅστις τοὺς εἶπεν ὅτι ὄλος ὁ τόπος ἐκεῖνος ὑπέκειτο εἰς τοὺς Ἑυρωπαίους, ὅτι ἀπεῖχαν ἐξ μόνον μίλια ἀπὸ τοῦ εἰς Ἀρρέπαν Ὀλλανδικὸν φρούριον, καὶ ὅτι ἦσαν ἕξω παντὸς κινδύνου.

Τότε ἀνέβησαν μὲ θάρρος εἰς τινα χωρία τῶν ἐνοπιῶν, καὶ, ὁδηγούμενοι ἀπὸ ἐν εἰς ἄλλο, ἐφθάσαν, τέλος, εἰς τὸ φρούριον· περὶ τὰς τέσσαρας ἡρας, λέγει ὁ Νόξ, ὁ Σάββατον μετὰ τὴν μεσημβρίαν, Ὀκτωβρίου 18ῃν, 1679· τὴν ὁποίαν ἡμέραν ὁ Θεὸς νὰ μᾶς ἀξιώσῃ μὲ τὴν χάριν του ποτὲ νὰ μὴ λησμονήσωμεν, ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν εὐδόκησε νὰ μᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ αἰχμαλωσίαν τόσον πολυχρόνιον, δεκαεννέα ἐτῶν, ἐξ μηνῶν, καὶ ἡμερῶν—ὅτε ἠχμαλωτίσθη, ἡμῖν δεκαεννέα χρόνων, ἔμεινα δ' ἐπὶ τῶν ὁρέων μεταξὺ τῶν Ἑθνικῶν ἕως οὗ ἔγινα ὀκτῶ καὶ τριάκοντα.

Εἰς τὸ φρούριον ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς μὲ ἐκπληξιν καὶ μεγίστην εὐνοίαν οἱ Ὀλλανδοὶ, οἵτινες τοὺς ἀπέστειλαν τὴν ἑπαύριον εἰς τὸ ἄλλο αὐτῶν κατάστημα εἰς Μαναάρ. Πρᾶτοι νὰ τοὺς δεξιωθῶσιν εἰς Μαναάρ ἦσαν Σκῶτος καὶ Ἰρλανδὸς στρατιώτης, εἰς τὴν δούλευσιν τῆς Ὀλλανδίας, οἵτινες ἐπῆραν αὐτοὺς εἰς τὰ ἱδία των καταλύματα, καὶ τοὺς ἐπεριποιήθησαν μὲ ἄκραν φιλοξενίαν. Ὅλοι τοῦ τόπου οἱ κάτοικοι συνέλεγοντο νὰ τοὺς ἴδωσιν ὡς ἀνθρώπους, οἵτινες εἶχαν θαυματουργήσειν.

Μολονότι κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολυπόνου πορείας των ἐχαίροντο καλλίστην ὑγείαν, τρεῖς ὁμως ἡμέρας μετὰ τὸ φθᾶσιμον αὐτῶν εἰς Μαναάρ ἐπεσεν ὁ Στέφανος τόσον βαρεῖα, ὥστε ὁ Ροβέρτος ἐφοβήθη πολὺ μὴ τὸν χόσῃ. Ὁ Στέφανος ὅμως ἀνέλαβε, καὶ οἱ δύο φίλοι ἐντόμα μετεφέρθησαν ἐπὶ Ὀλλανδικοῦ πλοῦ εἰς Κόλομβον, κ' ἐκεῖθεν εἰς Βαταύιαν. Εἰς Βαταύιαν ἐπῆρεν αὐτοὺς Ἀγγλικὸν ἐμπορικὸν πλοῖον, τὸ ὁποῖον τοὺς μετεκόμισεν εἰς Βαντάμ, ὅπου ἠύραν τὸ καλὸν πλοῖον Κάιζαρα ἑτοιμον διὰ τὴν Ἀγγλίαν, τὴν φιλοτατην πατρίδα των, καὶ τὸν πολυπόστον λιμένα.

Ἐν ἔτος μετὰ τὸ εἰς Ἀγγλίαν εὐδοκίον τοῦ ἐδημοσίευσεν ὁ Ροβέρτος ἱστορίαν τῆς Ταπροβόνης καὶ τῶν τυχῶν αὐτοῦ. Ἀπῆλαυσε δὲ μεγίστην ὑπόληψιν τὸ σύγγραμμα τοῦ πόρατα μετεφροσθῆ εἰς τὸ Γαλλικὸν καὶ Ὀλλανδικὸν, καὶ διαμίνει ἀκρίβη ὡς ἡ πλὴν ἐντελής καὶ πνευματώδης περιγραφὴ τῆς Ταπροβόνης. Ἐσχότως μετετυπώθη. Ἰσῶντι εἶναι θαυμαστὸν βιβλίον, καὶ μάλιστα ὅταν στοχασθῶμεν τὴν ἀνατροφὴν καὶ τὰς περιστοσεῖς τοῦ πτωχοῦ αἰχμαλώτου. Τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τῆς νήσου, τὴν κυβέρνησιν, τοὺς νόμους, τὰ ἔθνη καὶ ἔθνη, τὴν γεωργίαν, καὶ πᾶν ἄλλο ἀξιοπεριέργον, περιγράφει λεπτομερῶς καὶ ἀκριβῶς. Λέγομεν ἀκριβῶς, εἰς καλὰς βάσεις ἐπιστηριζόμενοι· διότι Ἀγγλοὶ, πολλὰ ἔτη διατρίψαντες εἰς Ταπροβόνην, καὶ τὴν πρώτην Ἀγγλικὴν ἐκστρατεῖαν συνόδευσαντες εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς νήσου, βεβαιόουν ὅτι εὕρηκαν τὰ παντὸς ἀπαρᾶλλάτως καθὼς τὰ εἶχε περιγράψει ὁ Ροβέρτος· καὶ ὅτι μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας καὶ μακροχρόνιον τοῦ τόπου γνώρισιν ἦσαν πληροφορημένοι, ὅτι οὐδὲν ἠμπόρει νὰ διορθωθῇ, ὀλιγώτατον δὲ νὰ προστεθῇ, εἰς ὅσα ἔγραψε περὶ αὐτῆς ὁ ταπεινὸς ναύτης.

Τὸ 1819 τρεῖς Ἀγγλοὶ ἀξιωματικοὶ ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἑλλεδάτην, ὅπου διέτριψε τήσους χρόνους ὁ Ροβέρτος, καὶ ἔθεν κινήσας ἐξέφυγε. Τὸ χωρεσίον αὐτοῦ, τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοῖκει, τὸ εὕρηκαν εὐκόλως· ἀλλ' αἱ οἰκίαι τῆς Ταπροβόνης, ἀπὸ λάσπην καὶ σπάρτους ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἰκοδομοῦμεναι, φθείρονται ταχέως ἀπὸ τοὺς ἀνέμους καὶ τὰς βροχὰς, ὅταν παραιτηθῶσιν. Οὐδὲν ἔγχος τῆς κατοικίας του δὲν ἔμεινε, ἀλλ' αὐτὸς διετηρεῖτο ἐκ παραδόσεως εἰς τὴν μνήμην τῶν πτωχῶν Ταπροβαναίων τῆς γειτονίας, οἵτινες εἶπαν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς ἀξιωματικούς, ὅτι λευκὸς καὶ κάλλιιστος ἀνὴρ ποιεῖ ἐκατοῖκει πρὸ πολλοῦ, διὰ πολλοὺς χρόνους, εἰς Ἑλλεδάτην.

ἘΑΝ οἱ ἀνθρώποι εὐχαριστοῦντο νὰ πλουταίνωσιν ὀλίγον τι βραδύτερον, ἤθελαν πλουταίνειν πολὺ ἀσφαλέστερον. Ἐὰν δὲν ἐμβαίναν εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις παρὰ τὰς ἀναλόγους μὲ τὰ κεφάλαιά των, ἤθελαν ὑπόκεισθαι πολὺ ὀλιγώτερον εἰς τὸ νὰ ζημιωνῶνται. Ὁ ζήτητων ὑπερβολικὰ κέρδη τρέχει πάντοτε καὶ μεγάλους κινδύνους.

* Ἡ Ταλιπάτινα εἶναι εἶδος φοινίκου, ὅστις ἀναθαίνει κατ' ἐπίθεον, καὶ ὑψοῦται τὰ μέγιστα. Τὰ πλατῆ φύλλα τῆς, ἀφοῦ ἔβρυνθῶσιν, εἶναι δυνατὰ, καὶ ἐπὶ εὐθείᾳ εἰσποιστά. Ἐμποροῦν δὲ τὰ ἐξαπλωθῶσιν ἢ νὰ κλεισθῶσιν, ὡς βελλίδιον. Ἀνοικτὰ μὲν, ἐκπέφτον ἀπὸ τὸν ἥλιον ἢ τὴν βροχὴν δέκα ἢ δεκάπέντε ἀνθρώπων, κλεισμένα δὲ μόλις εἶναι παχύτερα ἀπὸ ἀνδρὸς βραχίονα, καὶ ἐλαφρότερα.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΤΩΝ ΖΥΓΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Table with columns: ΣΤΥΚΡΙΣΙΣ ΖΥΓΙΩΝ, Αγγλικά Σιτάρια, Αριθ. ἴσος με 100 λίτρας Αγγλικάς.

Table with columns: ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗ ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ, Αγγλικοί Δάκτυλοι†, Αριθ. ἴσος με 100 Ἀγγλ. πόδας.

Table with columns: ΟΔΟΠΟΡΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΜΗΚΟΥΣ, Αγγλικοί Ἰάρδαί, Αριθ. ἴσος με 100 Ἀγγλ. μίλια.

* Ἡ Ἀγγλικὴ λίτρα περιέχει σχεδόν 145½ Τουρκικὰ δράχματα 1 ὀκά=2¼ λίτρας ὀκάδες 40¾ ἰσοδυναμοῦν με 112 Ἀγγλικὰς λίτρας. † Ὁ κοινὸς Τουρκικὸς πῆχυς συνίσταται ἀπὸ 27 Ἀγγλικῶν δακτύλων ἢ Ἀγγλικὴ Ἰάρδα περιέχει 36 δακτύλους, ἤτοι 1½ πῆχυν.

Table with columns: ΓΗΣ ΜΕΤΡΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ, Αγγλικά τετραγωνικά Ἰάρδαί, Αριθ. ἴσος με 10 Ἀγγλ. στρέμματα.

* Δύο τρίτα τοῦ στρέμματος ἐξισοῦνται περίπου με τῶν Ῥωμαίων τὸ Jugerum.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ, ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΕΩΡΟΥΜΕΝΗΣ.

ΑΙ ΓΡΑΦΑΙ, καὶ ὡς ἀνθρώπινον μόνον σύγγραμμα, εἶναι μεγίστης προσοχῆς ἄξια· εἰς ἀπόδειξιν τούτου ἠδυνάμην νὰ φέρω πολυαρίθμους μαρτυρίας σοφωτάτων ἀνδρῶν· ἀλλ' ἀρκούμαι εἰς μίαν μόνην, τὴν τοῦ Ἰππέως Γυλιέλμου Ἰώνου, ἀνδρὸς, λέγει ὁ πολυμαθῆς αὐτοῦ βιογράφος, ὅστις διὰ σπανίων νοερῶν προτερημάτων ἀπέκτησε τσαύτας γνώσεις τεχνῶν, ἐπιστημῶν, καὶ γλωσσῶν, ὅσας ὀλιγώταται μὲν ἄλλοι ἀπέκτησαν, οὐδεὶς δὲ ὑπερέβη.

σεις, παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ τὸ ἀναγνώσῃ μετὰ προσοχῆς· ἐξαιρέτως δὲ νὰ στοχασθῶσιν ὁποῖαν βοήθειαν παρέχει πρὸς ἐξήγησιν πολλῶν ἀλλέως ἀνεξηγήτων φαινομένων, φυσικῶν, πολιτικῶν, καὶ ἠθικῶν. Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἰκανῶς ἐξηγεῖ, καὶ ἐπαγγέλλεται νὰ ἐξηγῇ, τὴν εἰς τὸν κόσμον εἰσαγωγὴν τοῦ ἠθικοῦ καὶ φυσικοῦ κακοῦ, καὶ τὴν ἐπακόλουθον τοῦ ἀνθρώπινου γένους παρούσαν κατάστασιν. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο εἴμεθα ὑπόχρεοι δι' ὅλας ὅσας ἔχομεν εἰδήσεις περὶ τῶν γεννητόρων τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ περὶ τῶν πρώτων τοῦ κόσμου αἰώνων· διὰ τὴν ἐξήγησιν πολλῶν ἀξιοσημειῶτων παραδόσεων, αἵτινες ἐκτεταμένως ἐπεκράτησαν· καὶ διὰ σχεδὸν πᾶν ὅ,τι ἐξεύρομεν περὶ πολλῶν ποτὲ ἀκμαζόντων ἔθνων, καὶ μάλιστα τῶν Ἰουδαίων. Ἀπὸ τὴν βίβλον ταύτην βοηθούμενοι, ἐξηγοῦμεν τὸ πλῆθος τῶν γλωσσῶν, τὴν ἐξευτελισμένην τῶν Ἀφρικανῶν κατάστασιν, τῶν Φυσικῶν τὴν ἀρχὴν καὶ παγκόσμιον ἐπικράτησιν, καὶ ἄλλα πολλὰ ὄχι ὀλιγώτερον προσοχῆς ἄξια. Ἐνῶ δ' αἱ Γραφαὶ ῥίπτουν φῶς εἰς τὰ ἐνταῦθα αἰνιττόμενα πράγματα, ἢ τῶν πραγμάτων ὑπαρξίς, ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, συμβάλλει νὰ στερεώσῃ τῶν Γραφῶν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἀξιοπιστίαν.

Σιμὰ τῶν ἐσωτερικῶν τούτων ὑπεροχῶν, αἵτινες κάμνουν τὴν Γραφήν, μόνον ὡς ἀνθρώπινον γέννημα θεωρουμένην, ἄξιαν τῆς προσοχῆς πεπαιδευμένων καὶ ἐξευγενισμένων ἀνδρῶν, ὑπάρχοντι διάφοροι τυχηραὶ περιστάσεις, καθιστάνουσαι αὐτὴν μάλιστα περισπούδαστον εἰς σκεπτικὸν νόσον. Ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων μία εἶναι τὸ παμπάλαιον αὐτῆς. Τινὰ τῶν συγκροτούτων αὐτῆς βιβλίων εἶναι ἀναμφισβητήτως τὰ παλαιότερα τῶν σωζομένων φιλολογικῶν πονημάτων· οὐδ' εἶναι ἀπίθανον, ὅτι οἱ χαρακτῆρες τοῦ Ἀλφαβήτου πρώτον ἐχρησίμευσαν εἰς καταγραφὴν τινῶν ἀπ' αὐτὰ, καὶ ὅτι ἐγράφησαν εἰς τὴν πρώτην τῶν ἀνθρώπων γλῶσσαν. Εἶναι δὲ πρὸς τούτοις ὄχι μόνον τὸ ἀρχαιότατον βιβλίον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρχαιότατον μνημεῖον τῶν ἀνθρωπίνων ἀγώνων, τὸ παλαιότατον γέννημα τοῦ ἀνθρώπινου νοῦς, τῶρα ὑπάρχον. Ἀνόμιον μὲν τᾶλλα τοῦ ἀνθρώπου ἔργα, δὲν κληρονομεῖ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ. Ὅλοι τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας οἱ σύγχρονοι ἐχάθησαν πρὸ πολλοῦ, κ' ἐλησμονήθησαν· ἀλλ' ὁ Θαυμάσιος οὗτος τόμος ἐπιζῆ ἔτι. Ὡς αἱ μυθολογούμεναι στῆλαι τοῦ Σῆθ, αἵτινες λέγεται ὅτι κατεφρόνησαν τὸν κατακλυσμὸν, ἵσταται ἡδὴ αἰῶνας πολλοὺς ἀκίνητος εἰς τὸ μέσον τοῦ ρεύματος, τὸ ὁποῖον σύρει τοὺς ἀνθρώπους μετὰ τῶν ἔργων αὐτῶν εἰς λήθην.

Ἄλλη περίστασις, διεγείρουσα κλίσιν πρὸς τὰς Γραφάς, εἶναι ἡ κατ' αὐτῶν γενομένη βιαία καὶ ἐπίμονος ἐναντιότης. Χιλιάδας ἐτῶν ἀντεστάθη ὁ τόμος οὗτος ὄχι μόνον τὸν πανδαμάτορα χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄπλην τὴν φυσικὴν καὶ λογικὴν τοῦ ἀνθρώπου δύναμιν. Ὑποκρινόμενοι φίλοι ἐπροσπάθησαν νὰ τὸν διαφθε-

ρωσι καὶ προδώσωσι· βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες ἐζήτησαν νὰ τὸν ἐξορίσωσιν ἀπὸ τὸν κόσμον· αἱ τῶν μεγαλητέρων αὐτοκρατοριῶν πολιτικαὶ καὶ πολεμικαὶ δυνάμεις συνεμάχησαν διὰ τὸν ἀφανισμόν του· τοῦ διωγμοῦ αἱ πυρκαϊαὶ ἀνήφθησαν διὰ νὰ καύσωσιν αὐτὸν καὶ τοὺς φίλους του μετ' αὐτοῦ· καὶ πολλάκις ὁ θάνατος ὑπὸ φρικώδη τινὰ μορφήν ἐχρημάτισεν ἢ μόνη ἀνταμοιβὴ εἰς ὅποιον ἤθελε προφυλάξῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν του τὴν μανίαν. Ἐγίναν δὲ καὶ προσβολαὶ κατ' αὐτοῦ σχεδὸν ἀκατάπαυστοι δι' ὅπλων διαφόρου εἶδους· —προσβολαὶ, αἵτινες ἤθελαν εἰσεῖν εἰς ὁποιοῦνδήποτε ἄλλο βιβλίον καὶ παρὰ τὸ πῦρ καὶ τὴν μάχαιραν πλέον κινδυνώδεις. Εἰς τὰς προσβολὰς ταύτας τὰ βέλη των· καὶ ὁ χλευασμὸς κατεδαπάνησαν ὅλα τὰ βέλη των· τὸ λογικὸν παρωδηγμένον ἐβίασθη νὰ προσφέρῃ βοήθειαν· αἱ ὀπλοθῆκαι τῆς παιδείας ἐκενώθησαν, ὥστε νὰ ὀπλίσωσιν αὐτὸ διὰ τὴν μάχην· ζητούντες δὲ μέσα διὰ τὴν εὐτυχῆ τοῦ πολέμου ἐξακολούθησιν, ἐπρόσδραμαν οἱ ἐχθροὶ τῆς Γραφῆς ὄχι μόνον εἰς μακρυνούς αἰῶνας καὶ μακρυνούς τόπους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ τῆς γῆς τὰ σπλάγχνα, καὶ εἰς αὐτὰ τῶν ἀστέρων τὰ οἰκητήρια. Ὅλων τῶν προσβολῶν τούτων τὸ ἀντικείμενον μένει, μ' ὅλα ταῦτα, ἔτι ἀβλαβές. Μολονότι ἐχλευάσθη καχυλώτερα, ἐπολεμήθη με περισσοτέραν κακίαν, καὶ κατεκάθη συχνότερα ὁποιασδήποτε ἄλλης βίβλου, τὸσον ὅμως ἀπέχει τοῦ νὰ ἐδαμάσθῃ ἀπὸ τοὺς ἐχθρικούς ἀγῶνας, ὥστε εἶναι τῶρα πιθανώτερον παρὰ ποτὲ ὅτι θέλει ἐπιζῆσειν μέχρι συντελείας τῶν ἀπάντων. Ἡ βροχὴ κατέβη, οἱ ποταμοὶ ἤλθον, οἱ ἄνεμοι ἐπνευσαν, καὶ προσέπεσον αὐτῇ, ἀλλὰ δὲν πίπτει, ὅτι τεθεμελιώται ἐπὶ τὴν πέτραν.

Περιπλέον, ὁ τόμος οὗτος καθίσταται πολὺ μᾶλλον ἀξιοπεριέργως διὰ τὸ δειχθῆν πρὸς αὐτὸν σέβας, τὴν γενομένην αὐτοῦ χρῆσιν, καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ προελθούσαν ὠφέλειαν εἰς τοὺς σοφοὺς καὶ ἀγαθοὺς κατὰ πάντα αἰῶνα. Ἡ Γραφὴ ἐστάθη τῶν προφητῶν, τῶν ἀποστόλων, τῶν μαρτύρων, καὶ ἄλλων ἀγίων ὁ ἐκλεκτὸς σύντροφος καὶ ὁ στενωτάτος φίλος· ὁ ὁδηγὸς, τοῦ ὁποίου ἠκολούθουν ἀδιστακτικῶς τὰς διευθύνσεις· ὁ σύμβουλος, εἰς τὰς νοουθεσίας καὶ διδασχὰς τοῦ ὁποίου ἀπέδιδαν τὴν σοφίαν, τὰς ἀρετάς, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν των. Περὶ τῆς Γραφῆς ὁ ἐλευθερωτῆς, ὁ βασιλεὺς, ὁ γλυκὺς ψαλμωδὸς τοῦ Ἰσραὴλ εὐφραίνεται μελετῶν νύκτα καὶ ἡμέραν· αὐτὴ τὸν ἔκαμε σοφώτερον παρὰ τοὺς διδασκάλους του, καὶ αὐτὴν περιγράφει ὡς γλυκυτέραν μέλιτος καὶ τιμιωτέραν χρυσοῦ. Χάριν αὐτῆς πολλοὶ διωκόμενοι Χριστιανοὶ, ἀφήσαντες τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα, ἐσκήνωσαν εἰς τὴν ἔρημον. Ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης μυριάδες τῶρα εἰς τὸν παράδεισον ἀπέλαβαν τὴν ἰσχυροτάτην καὶ καθαρωτάτην παραμυθίαν· καὶ μόλις εὐρίσκεται εἰς τόπος εἰς τὸ θαυμάσιον τοῦτο βιβλίον, ὅστις δὲν ἐβράχῃ με δάκρυα μετανοητικῆς λύπης, ἢ εὐγνώμονος χαρᾶς, ἀπ' ὀφθαλμοῦς, αἵτινες

πλησίαση εἰς αὐτὸ κάμμια καίουσα ὕλη, καὶ μετεβλήθη διὰ μιᾶς εἰς ὀλίγην σποδόν. Ἐπ' αὐτὰ δὲ λαμβάνομεν ὀλίγα τινὰ τὰ ἀκόλουθα.—

Κατὰ τὸ 1692, γυνή τις, πίνουσα τόσον πολὺ τὰ μεθυστικά ποτὰ, ὥστε δὲν ἐλάμβανε σχεδὸν κάμμιαν τροφήν, ἀφοῦ ἔπεσε κατὰ τὸ σῆμα νὰ κοιμηθῆ, ἐκάθη περὶ τὸ μεσονύκτιον, ὡτε τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν δὲν εὐρέθη μέρος αὐτῆς, ἐκτὸς τοῦ κρανίου καὶ τῶν δακτύλων,—τὰ δὲ λοιπὸν ὅλον σῶμα μετεβλήθη εἰς τέφραν!

Γυνή τις πεντηκοντούτης, ἐκδοτος καὶ αὐτὴ εἰς τὴν μέσῃν, εὐρέθη ὅλη διαλελυμένη εἰς τέφραν· μόνον δὲ τινὰ τῶν ὀστέων μερῶν διέμειναν· ἀλλὰ τὰ περὶ αὐτὴν πανικὰ δὲν ἔπαθαν κάμμιαν βλάβην.

Ἄλλη γυνή εἰς τὰ Παρίσια, πίνουσα κατακόρως ρακὴν ἤδη τρεῖς χρόνους, εὐρέθη ποτὲ καὶ αὐτὴ μεταβλημένη εἰς σωρὸν στάκτης, ἐξαιρουμένων τοῦ κρανίου καὶ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων.

Ἐκτὸς τούτων εὐρίσκομεν εἰς τὴν ἀρίστην τῶν ἐπιστημονικῶν ἐφημερίδων τῆς Ἀγγλίας (Philosophical Transactions) καὶ ἄλλο παραδειγμα βεβαιωμένον αὐτομάτου πυρκαϊᾶς.

Ἡ Grace Pitt, ἔχουσα ἡλικίαν ὡς 60 ἔτη, ἐσυνείδει νὰ καταβαίνει ἀπὸ τὴν κλίνην ἡμίγυμνος διὰ νὰ καπνίσῃ· ἀλλὰ μίαν νύκτα ἡ κόρη τῆς, ἣτις ἐκοιμάτο με αὐτὴν, δὲν ἤσθάνθη τὴν ἀπουσίαν τῆς μητρὸς τῆς εἰμὴ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, ὅτε ἐξύπνησεν· ὅθεν δραμοῦσα εἰς τὸ μαγειρεῖον, τὴν εὗρκεν ἐξαπλωμένην πρὸς τὸ δεξιὸν πλευρὸν, ἔχουσαν τὴν κεφαλὴν πλησίον τῆς θύρας, καὶ φαινομένην ὡς ξύλον, τὸ ὅποιον ἔκαυσε τὸ πῦρ χωρὶς φλόγα κάμμιαν. Ἡ δυσωδεστάτη δὲ ὁσμή καὶ ὁ καπνὸς, τὰ ὅποια ἀνεδόθησαν ἀπὸ τὸ σῶμα, ἐνώχλησαν τόσον τοὺς γείτονας, ὥστε ἔσπευσαν εἰς βοήθειαν τῆς νέας· εὗρθηκαν δὲ τὸν κορμὸν καυμένον καὶ ὅμοιον με σωρὸν ἀνθρώκων σκεπασμένον ἀπὸ στάκτην. Ἡ κεφαλὴ, οἱ βραχίονες, αἱ κνήμαι, καὶ οἱ μηροὶ ἔπαθαν ὁμοίως πολὺ. Ἡ ἀθλία δὲ αὐτὴ γυνὴ ἔπινε μεγάλην ποσότητα μεθυστικῶν ποτῶν. Ἄλλὰ πᾶν παραδόξον! δὲν εὐρέθη διόλου πῦρ εἰς τὴν ἐστίαν, καὶ ὁ λύχνος ἔκαιεν ὅπου ἦτο στημένος πολλὰ πλησίον τῆς γυναικὸς· εὐρέθησαν δὲ ἐκεῖ καὶ τὰ φορέματα παιδιοῦ τινὸς καὶ χάρτινον σκεῦος διόλου σῶα καὶ ἀκέραια.

Ὁ Lecat, ἰατροχειρουργὸς διάσημος τῆς Γαλλίας, ἀναφέρει καὶ τὸ ἑξῆς σύμβημα. Γάλλος τις λεγόμενος Millet εἶχε γυναῖκα μεθύουσαν σχεδὸν πάντοτε, εὐρέθη δὲ αὕτη καυμένη ποτὲ εἰς τὸ μαγειρεῖον. Ἐν μέρος μόνον τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν κάτω μελῶν καὶ ὀλίγοι σπόνδυλοι διεσώθησαν· τὸ σάνιδωμα ἐφάνη καὶ αὐτὸ καυμένον ὡς ἓνα καὶ ἤμισον πόδα, ἀλλὰ σκάφη καὶ πλαστήριον κείμενα ἐκεῖ πλησίον διέμειναν σῶα καὶ ἀβλαβῆ. Ὁ δὲ σύζυγος ἔλεγεν, ὅτι περὶ τὰς ὀκτώ τὸ ἔσπερας ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην· ἀλλ' ἡ γυνὴ μὴ δυναμένη νὰ κοιμηθῆ ὑπῆγεν εἰς τὸ μαγειρεῖον, αὐτὸς δὲ ἀποκοιμηθεὶς ἐξύπνησε περὶ τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύ-

κτιον, βιαζόμενος ἀπὸ ἀνυπόφορον τινὰ καὶ πνιγνῶδη δυσωδίαν· ὅθεν δραμὼν εἰς τὸ μαγειρεῖον εὗρκε τὰ λείψανα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ εἰς τὴν εἰρημένην κατάστασιν. Ἐδυτύχησε δὲ ὁ Millet νὰ ἔχη ὠραίαν θεράπαιναν, ὥστε οὔτε ἡ γνωστὴ τιμιότης του καὶ ἡ ἀσώτης δὲν ἤθελαν τὸν ἐλευθερώσειν ἀπὸ τὸ βᾶρος τῆς ὑποφίας, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὅτι δι' αὐτὴν ἐπεβουλεύθη τῆς γυναικὸς του τὴν ζῶν, ἂν δικαστήριον συγκείμενον ἀπὸ πεπαιδευμένους ἀνδρας, οἵτινες ἀνεκαλύψαν τὴν αἰτίαν τῆς αὐτομάτου ταύτης πυρκαϊᾶς, δὲν τὸν ἀπέλυεν ἀπὸ τὴν ἀδικον συκοφαντίαν.

Ὁ Lecat διηγῆται καὶ ἄλλο πάθος ἀνόλογον, τὸ ὅποιον συνέβη κατὰ τὸ 1749. Ἡ K. Boiseon, ὄγδοη κοντούτης καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰσχνή, ἣτις δὲν ἔπινεν ἄλλο εἰμὴ μεθυστικά ποτὰ πρὸ πολλῶν χρόνων, ἦτο καθημένη ἐπὶ σκίμποδος (θρονίου με στηρίγματα τῶν βραχιόνων), ἐνῶ ἡ θεράπαινά τῆς ἐκβῆκεν ἀπὸ τὸν θάλαμον κατὰ τύχην, καὶ ἔλειψεν ὀλίγας στιγμᾶς· ἐπιστρέψασα δὲ ἶδε τὴν κυρίαν τῆς καιομένην· ὅθεν ἐξεφώνησε, καὶ ἀνθρώποι τινες ἤλθον παρευθὺς εἰς βοήθειαν· εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπεχείρησε νὰ σβέσῃ τὰς φλόγας με τὰς χεῖράς του, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἐκόλλησεν εἰς αὐτὰς ὡς νὰ ἦτο διαβροχὸν με ρακὴν· ἔχυσε δὲ καὶ ὕδωρ πολὺ, ἀλλὰ τὸ πῦρ αὐξήσε βιαίτερον, ἕως ὅτου ὅλη ἡ κνήμη κατεκάη, τὸ δὲ σκελετὸν τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς ἔμεινεν ὀλόκληρον εἰς τὸν σκίμποδα, ὅστις ὀλίγον μόνον ἔπαθεν.

Αὐτὰ τὰ παραδείγματα ἀρκούσι βεβαίως εἰς τὸν σκοπὸν, ἀλλ' εὐρίσκονται εἰς τοὺς συγγραφεῖς καὶ τὰς ἐφημερίδας καὶ ἄλλα πάμπολλα.

Ὁ K. Lair νομίζει, ὅτι ἡ κατάχρησις τῶν μεθυστικῶν ποτῶν καθιστᾷ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα εὐκαυστον, ἀλλ' ὅτι, διὰ νὰ πυρποληθῆ, χρειάζεται πάντοτε νὰ τὸ ἐγγίση ἐξωθεν καιόμενον ξύλον, πῶς ἢ ἄλλο ὅμοιον· ὁ δὲ Lecat ἐξ ἐναντίας φρονεῖ, ὅτι ἡ τοιαύτη πυρκαϊὰ γίνεται αὐτόματος καὶ χωρὶς πλησίον ἐξωτερικοῦ πυρὸς.

Περὶ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ K. I. Φοντενέλης, γνωστὸς ἰατρός τῆς Γαλλίας διὰ τὴν φυσικὴν καὶ χημικὴν μάλιστα πολυμάθειαν, ἐδιέβασεν εἰς τὴν Παρισινὴν ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν διατριβὴν περὶ αὐτομάτου πυρκαϊᾶς· ἐξάγει δὲ ἀπὸ τὰ 15 περιστατικά, τὰ ὅποια ἐξιστόρησε, τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα. Ἐκάθησαν γενικῶς πάντοτε μεθύσοι ἀνθρώποι, καὶ μάλιστα γυναῖκες· ἀπὸ ὅλα δὲ τὰ μέρη τοῦ σώματος διετηρήθησαν μάλιστα ἀκαυστα οἱ πόδες, αἱ χεῖρες, καὶ ἡ κορυφὴ τῆς κεφαλῆς. Ἄν καὶ ἀπαιτῆται μεγάλη ποσότης ξύλων, διὰ νὰ καύσῃ σῶμα ἀνθρώπου, ἡ αὐτόματος πυρκαϊὰ συμβαίνει χωρὶς νὰ καύσῃ τὰς πλείστας καυσίμους ὕλας· τὸ ὕδωρ αὐξήσε πάντοτε τὴν πυρκαϊάν· ἀφοῦ δὲ παύσωσιν αἱ φλόγες, αὐτὴ ἐξακολουθεῖ ἔτι ἐντὸς τοῦ σώματος.

Θεωρεῖ δὲ ὁ I. Φοντενέλης τὸ πάθος τοῦτο ὡς ἀποτέλεσμα εὐφλογίστων ἀέρων, οἱ ὅποιοι ἀναδίδονται ἀπὸ τὸ σῶμα τῶν μεθύσων εὐρισκόμενον εἰς σηπεδενώδη

τινὰ ἀλλοίωσιν καὶ φθορὰν, καθὼς βλέπομεν ὅτι τὰ σηπόμενα χόρτα ἀναπτύσσουσιν ἐνίοτε τὴν θερμότητα, ὥστε ἐξαπτονται φλόγες.

Ἐνθυμούμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς, ὅτι συγχάζοντες εἰς τὰ νοσοκομεῖα εἶδομεν ποτὲ τὸν K. Βαλλῆν, ἰατρὸν τοῦ Hotel-Dieu τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, ὅτι πλησιάζων λαμπάδα εἰς τὴν κοιλίαν νεκροῦ τινὸς ἀνθρώπου, φιλοπότου, ἀναψε φλόγα.

Ὁ Πλούταρχος διηγῆται, ὅτι οἱ Σπαρτιάται, θέλοντες νὰ ἐμπνεύσωσιν ἐγκαίρως εἰς τὰ παιδιά των μῖσος κατὰ τῆς μέθης, ἐσυνείδισαν νὰ παρουσιάζωσιν εἰς αὐτὰ τοὺς μεθύσμενους αὐτῶν Εἰλωτας· ἀλλὰ τοὺς μεθύσους αὐτοὺς δύναται τι ἄλλο νὰ διδάξῃ καλλίτερον μαθήματα σωφροσύνης καὶ νηφαλιότητος, παρὰ τὴν πιστὴν ταύτην ἱστορίαν τῆς αὐτομάτου πυρκαϊᾶς;—ΑΝΘΘΑ. ΚΟΙΝ. ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΠΟΛΙΚΗ, Η ΔΕΥΚΗ, ΑΡΚΤΟΣ.

ΠΕΡΙ τοῦ μεγέθους, τῆς δυνάμεως, καὶ ἀγριότητος τοῦ θηρίου τούτου ἐδιηγούντο πράγματα φαβερὰ οἱ ἀρχαιότεροι ταξειδιῶται· ἀλλ' ἐξερευνηθεὶς νεώτεροι διεσκέδασαν μέγα μέρος τοῦ πρότερον ἐμπνεομένου φόβου, καὶ ἀπέδειξαν ὅτι φαντασία ἐρεθισμένη ἔκαμε διηγητάς τινας νὰ ὑπερπηδήσωσι τὰ ὄρια τῆς ἀληθείας. Ὅτι μὲν ἡ πολικὴ ἄρκτος, στεναχωρημένη αἴσα, προσβάλλει κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία· καὶ ὅτι προσβολὴ τοιαύτη πρέπει νὰ ἦναι φοβερά, εἴμεθα ἐπίσης βέβαιοι. Ἀλλὰ πῶς νὰ δώσωμεν πίστιν, ὅταν ὁ μὲν μᾶς εἰδοποιῆ, ὅτι τὸ δέρμα μιᾶς ἄρκτου, φονευθείσης ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συντρόφων του, εἶχε δέκα πηγῶν μῆκος· ὁ δὲ, ὅτι πολλάκις ἄρκτοι ἐπρόσβαλαν κατ' αὐτοῦ καὶ τῆς συνοδίας του, καὶ, ἀρπάζουσαι ναύτας, τοὺς ἐσήκωναν με τὴν μεγίστην εὐκολίαν, καὶ κατέτρωναν αὐτοὺς ὅχι μακρὰν τῶν ἐπιζώντων;

Οἱ γυναῖοι διεσθύνονται τῶν πρὸς ἀνακαλύψιν ἐστρατειῶν, τὰς ὁποίας ἐπεμφεν ἡ Ἀγγλία εἰς τὸν Βόρειον Πόλον, προχωρήσαντες ἐπέκεινα ὁποιοῦδήποτε τῶν πρὸ αὐτῶν, ἴδαν καὶ παρετήρησαν λευκάς ἄρκτους πολυαρίθμους. Τὸ μέγιστον μῆκος ἀπὸ ῥινὸς μέχρι οὐρᾶς, τὸ ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Φίψ ἀναφερόμενον, εἶναι πόδες

ἑπτὰ καὶ εἰς δάκτυλος, τὸ δὲ βᾶρος τοῦ αὐτοῦ θηρίου ἐξακόσια δέκα λίτραι. Ὁ πλοίαρχος Πρὸς σημειοῦει ὅτι ἐμέτρησε μίαν ἑπτὰ πόδας καὶ δέκα δακτύλους μακρὰν, καὶ ζυγίζουσαν χιλίας ἑκατὸν ἐξήκοντα λίτρας· ὁ δὲ πλοίαρχος Λύων μᾶς εἰδοποιεῖ, ὅτι μία, ὑπὲρ τὸ σῆμα μεγάλης, εἶχεν ὀκτὼ ποδῶν καὶ ἑπτὰ ἡμισυ δακτύλων μῆκος (σχεδὸν τεσσάρων πηγῶν), καὶ ἐξύγιζε χιλίας ἐξακοσίας λίτρας (580 ὀκάδας). Αἱ πλείοτεροι ὅμως εἶναι κατώτεροι ταύτων καὶ ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ ὡς πρὸς τὸ βᾶρος.

Αἱ πολικαὶ ἄρκτοι συγχάζουν εἰς ὅλα τὰ Ἀσιατικὰ παράλια τοῦ Παγωμένου Ὠκεανοῦ, τὰ πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ὀβίου, καὶ πλεονάζουν εἰς τὴν Νέαν Ζέμβλαν, Σπιτζβέργαν, Γρηλανδίαν, Ααβραδορίαν, καὶ τοὺς αἰγιαλοὺς τοῦ Βαφφινείου καὶ Ὑδοσυνείου Κόλπου, ἀλλ' ἀγνωσθῆναι ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Λευκῆς Θαλάσσης.

Ἔχουν δὲ σχῆμα πλεόν ἐπίμηκες παρὰ τὰς Σκανδιναυικὰς καὶ ἄλλων εἰδῶν ἄρκτους, κεφαλὴν ἐκτεταμένην καὶ πλατεῖαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ὡτῖα καὶ στόμα μικρὰ, τὸν τράχηλον μακρότατον καὶ παχὺν, καὶ τὴν πατούσαν μεγίστην. Αἱ τρίχες εἶναι ἀργυροεἰδῶς

λευκού χρώματος, με κιτρινωπόν τι μεμιγμένον, πυκναί μὲν, κονταί, καὶ ὁμαλαί ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τοῦ τραχήλου, καὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ῥάχews, μακράι δὲ, λεπταί, καὶ πρὸς τὸ μαλλοειδέες κλίνουσαι εἰς τὰ ὀπίσθια, τὰ σκέλη, καὶ τὴν γαστέρα. Ἡ πατούνα, ἀπὸ μακρὰς τρίχας σκεπασμένη, ἱκανοποιεῖ τὸ ζῶον νὰ στῆχῃ ἐπὶ τοῦ πάγου σταθερῶς. Οἱ ὀνυχες εἶναι μαῦροι, ὄχι πολλὰ κυρτοί, παχεῖς, καὶ κοντοί.

Ἡ πολικὴ ἄρκτος, κατοικοῦσα τὰς περὶ τὸν Βόρειον Πόλον παγωμένας καὶ χιονοσκεπεῖς χώρας, εἶναι σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου σαρκοφάγος, εἰς τὴν φυσικὴν αὐτῆς κατάστασιν. Ζῶα χειροῦ καὶ θαλάσσια, πτηνὰ καὶ τὰ ὡὰ των, νεκρά καὶ ζῶντα, ἐπίσης κατατρώγονται ὑπ' αὐτῆς. Θαυμασίως κολυμβῶσα καὶ δύουσα, καὶ μεγίστην ἔχουσα ἰσχύνην, καταδιώκει τὴν φώκην· λέγεται δὲ ὅτι προσβάλλει καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ θαλασσίου ἵππου. Ἀκόμη καὶ τὸν σαλομόν, ὀφάριον γνωστὸν διὰ τὴν ταχυκίνησιν αὐτοῦ, νικᾷ ἐνίοτε καὶ θανατόνει ἀναμέσον εἰς τῶν βορείων θαλασσῶν τὰ τραχύτατα κύματα. Ἰκανὸν μέρος τῆς τροφῆς τῆς συγκροτοῦν προσέτι τὰ ἐπιπλέοντα πύματα φαλαινῶν καὶ ἄλλων θαλασσίων ζῶων, εἰς ἀπόκτησιν τῶν ὁποίων ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ κολυμβᾷ μακρὰν ἔξω εἰς τὸ πέλαγος. Ὅταν στερεῖται πάσης ἄλλης τροφῆς, καταφεύγει καὶ εἰς ῥίζας καὶ κόκκους.

Αἱ πολικαὶ ἄρκτοι, διατρίβουσαι γενικῶς ἐπάνω εἰς τοὺς εὐμεγέθεις σωροὺς πάγου, οἵτινες περιπλέουσι εἰς τὸν κατεψυγμένον ὠκεανόν, μακρύνονται συχνάκις παραπολὺ ἀπὸ τὴν ξηρὰν. Οὕτω μεταφέρονται κάποτε ἀπὸ τῆς Γροηνλανδίας τὰ παράλια εἰς τὴν Ἴσλανδίαν, ὅπου προξενούσιν τὸσον ὄλεθρον εἰς τὰ ποίμνια, ὥστε οἱ κάτοικοι σηκώνονται παμπληθεῖ διὰ νὰ τὰς ἀφανίσωσι.

‘Καθὼς ἄλλαι ἄρκτοι,’ διηγεῖται τις, ‘παρόμοια καὶ ἡ λευκὴ κοιμάται ὅλον τὸν χειμῶνα, ἀλλ’ ἐκλέγει τοποθεσίαν διάφορον, γενικῶς ὑπὸ τὰς κατωφερείας βράχων, ἢ εἰς τοὺς πρόποδας λόφου τινός, ὅπου στοιβάζεται ἄνωθεν αὐτῆς ἡ χιών ὑψηλότατα· πάντοτε δὲ παρατηρεῖται μικρὰ τρύπα εἰς τὸ δῶμα τοῦ σπηλαίου τῆς διὰ τὴν εἴσοδον ἀέρος. Πλὴν τοῦτο ἀληθεύει μόνον ὡς πρὸς τὴν θήλειαν, ἣτις ἀποσύρεται εἰς τὴν χειμερινὴν αὐτῆς κατοικίαν περὶ τὸν Νοέμβριον, ζῆ δὲ χωρὶς τροφήν, γεννᾷ δύο τέκνα περὶ τὰ Χριστούγεννα, καὶ ἀφίνει τὸ σπῆλαιόν της κατὰ τὸν μῆνα τοῦ Μαρτίου, συντροφουμένη μετὰ τὰ νεογνά της, ἔχοντα ἤδη σκύλου ποιμενικοῦ μέγεθος. Ἐὰν τύχη ν’ ἀποσταθῶσι τὰ μικρὰ, ἀναβαίνουν ἐπὶ τῶν νῶτων τῆς μητρὸς, ὅπου κάθονται ἀσφαλῶς καὶ εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὴν θάλασσαν. Μολονότι μακρύνονται κάποτε τὸν χειμῶνα ἐκ τῆς θαλάσσης τριάκοντα σχεδὸν μίλια, πάντοτε ὁμῶς καταβαίνουν εἰς τὰ παράλια τὴν ἀνοιξιν ὁμοῦ μετὰ τὰ νεογνά των, ὅπου τρέφονται μετὰ φώκας καὶ φύκη. Ὅ δὲ ἄρρῆν περιπλανᾶται εἰς τοὺς βάλτους καὶ τὰ γειτονικά μέρη ἕως τὸν Νοέμβριον, τότε δ’ ἐξερχόμενος εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ τοῦ πάγου, θηρεύει τὰς φώκας.’

Οἱ Ἐσκιμοί, (Ἴνδοι τῆς Βορείου Ἀμερικῆς), διηγούνται κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον τὰ περὶ τῆς διαχειμάσεως τῆς πολικῆς ἄρκτου.— ‘Καταρχὰς τοῦ χειμῶνος αἱ κυοφοροῦσαι ἄρκτοι εἶναι παχύταται, καὶ πάντοτε μονήρεις. Ὅταν ἀρχίσῃ νὰ πίπτῃ ἄρκετὴ χιών, ζητεῖ ἐκάστη κοῖλον τινὰ τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ πλαγιάσῃ, καὶ αὐτοῦ μένει ἀτάραχος, ἐνῶ ἡ χιών τὴν σκεπάζει. Κάποτε περιμένει ἕως νὰ πέσῃ πολλὴ χιών, καὶ τότε σκάπτει αὐτὴ σπῆλαιον· ἢ οὕτως ὁμοῦς ἢ ἀλλῶως, φαίνεται ἀναγκαῖον νὰ κοιτῆται μετὰ χιόνος, καὶ μάλιστα σκεπασμένη ἀπ’ αὐτὴν. Ἀποκοιμηθεῖσα, δὲν ἐξυπνᾷ ἕως νὰ ὑψωθῇ ὁ ἑαρινὸς ἥλιος· τότε γεννᾷ τὰ δύο τῆς τέκνα· ἀπὸ τὴν ζέστην δὲ καὶ πνοὴν τοῦ θηρίου γίνεται τὸ σπῆλαιον εὐρυχωρότερον, ὥστε τὰ νεογνά ἔχουν τόπον ἄρκετον διὰ νὰ σαλεύωσι, δυναμόνουν δὲ ἀδιακόπως βυζάνοντα. Ἡ μάμνα, τέλος, κατανατᾷ τὸσον ἰσχυρὴν καὶ ἀδύνατον, ὥστε μετὰ μεγίστης δυσκολίας ἐξεμπλέκεται, ὅταν ὁ ἥλιος γένη τόσον ἰσχυρὸς, ὥστε νὰ λάμπῃ διὰ τῆς χιόνος ἢ ὁποῖα στεγάζει τὸ σπῆλαιον. Οἱ Ἐσκιμοὶ βεβαίουν, ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς πολυχρονίου ταύτης φυλακώσεως ἡ ἄρκτος δὲν ἔχει κενώσεις, καὶ ὅτι τὰς ἐμποδίζει αὐτὴ ἢ ἰδία φράσσουσα τὰς φυσικὰς διόδους μετὰ βρῦνον, χόρτον, ἢ χῶμα. Εὐρίσκουν δὲ οἱ ἐντόπιοι καὶ φονεύουσιν τὰς ἄρκτους διὰ μέσου σκύλων, οἵτινες, ὁσφραϊνόμενοι αὐτὰς, ἀρχίζουσι νὰ ζύωσι τὴν χιόνα, καὶ νὰ ὀλολύζωσι προθυμότερα. Ἐπειδὴ μεγάλον ἀνοιγμα ἤθελεν εἶσθαι κινδυνῶδες, χαράττον μακρὸν αὐλάκιον, τόσον πλατὺ, ὥστε νὰ δυνατόι τις νὰ κυττάξῃ κάτω, καὶ νὰ ἴδῃ τοῦ κεῖται ἡ κεφαλὴ τῆς ἄρκτου· ἔπειτα δ’ ἐκλέγει μέρος θανάσιμον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμπήγει τὴν λόγχην του. Ἀφοῦ ἡ μάμνα φονευθῆ, ἀνοίγεται ἡ τρύπα, καὶ τὰ νεογὰ ἐκβάλλονται μετὰ τὴν χεῖρα, καθότι, μηδέποτε ἀπογευθέντα αἷμα, καὶ ἀμάθητα εἰς τὴν ἐλευθερίαν, εἶναι ἀβλαβῆ καὶ ἡσυχά. Θήλειαι μὴ κυοφοροῦσαι περιπλανῶνται κατ’ ὅλον τὸν χειμῶνα, ὡς οἱ ἄρρῆνες. Οἱ συνδυασμοὶ γίνονται τὸν Μαῖον.’

Πρὸς τὰ νεογὰ τρέφουσι αἱ μάμναι ἰσχυρὰν καὶ διαρκῆ ἀγάπην· μέχρι τελευταίας πνοῆς ἀγωνίζονται ὑπὲρ αὐτῶν· ἐὰν ἐπαρθῶσι, κολυμβοῦν ἐξοπίσω των μετὰ τὴν πλέον θαυμαστὴν προσκαρτέρησιν· ἐὰν πληγωθῶσι, μύζουσι ἐλεεινῶς, καὶ προσπαθοῦν νὰ τὰ σηκώσωσι καὶ ὑποστηρίξωσιν· καὶ ὅταν δὲ σκοτωθῶσι, δὲν ἀφίνουν αὐτὰ, ἕως ὅτου νὰ τὰς ὑποχρεώσῃ ἡ πείνα, ἢ ἄλλη ἀνάγκη κατεπεύγουσα. Θαλασσινός τις, φονεύσας νεογνὸν ἄρκτου, ἐπυροβόλησε καὶ κατὰ τῆς μητρὸς, ἐκτύπησε δ’ αὐτὴν εἰς τὴν σιαγόνα, ἣτις ἐμεινε κρεμαμένη, ὡς νὰ εἶχεν ἐξαρθρωθῆ· ἠττημένην ὑποθέσας αὐτὴν καὶ οὐχὶ πλέον ἀξίωμαχον, ἐκβῆκεν ἐπὶ τοῦ πάγου, διὰ νὰ ἐπάρῃ τὸ σκοτωμένον τέκνον της. Ἡ ἄρκτος, ἀν καὶ εἶχε φύγειν, ὑπέστρεψε τῶρα, καὶ ὁρμήσασα πρὸς τὸν ἐχθρὸν της, ἔρριψεν αὐτὸν κάτω, ἀλλὰ δὲν ἠμῶρσεν νὰ τὸν κατασχίσῃ, ἐπειδὴ τὸ στόμα της ἦτον ἀνοιχτόν, καὶ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ τὸ κλείσῃ· μ’ ὅλον τοῦτο, ἐπιβᾶσα εἰς τὸ πεπτωκὸς σῶμά του, κατεπάτησεν αὐτὸν

δαινῶς, πρὶν ἔλθωσιν εἰς βοήθειάν του οἱ λοιποὶ ναῦται. Ὅτε δὲ μετ’ ὀλίγον ἐφθασαν, ἕνας, ὅστις ἐκράτει τοῦ φέκιον, ἐξεπλάγη τόσον εἰς τὸ προκείμενον θέαμα, ὥστε, ἄπρακτος στέκων, μόνον ἔχασκεν· ἄλλοι τολμηρότεροι διεστρύψασαν τὴν ἄρκτον μετὰ λόγχας, ὁ δὲ ἄνθρωπος, ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὸ βάρος, ἐσηκώθη, ἤρπασε τὸ τουφέκιον τοῦ ἀπρακτοῦτος, καὶ πυροβόλησας ἀπήρσεν ὀλότελα τὴν δυστυχεὴν κάτω σιαγόνα τοῦ θηρίου. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐθανατώθη εὐκόλως ἀπὸ τὰς λόγχας τῶν ἐπιλοίπων.

Ἡ μεγάλη αὕτη μητρικὴ φιλοστοργία δὲν εἶναι χάρισμα ἰδιαίτερον τῶν πολικῶν ἄρκτων· ἐπίσης χαρακτηρίζει ὄλας. Εἰς Β'. Βασιλειῶν ιζ'. 8. λέγει ὁ Χουσί πρὸς Ἀβεσσαλῶν, ‘Σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ, ὅτι δυνατόι εἰσι σφόδρα καὶ κατάπιτροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν, ὡς ἄρκτος ἡ τεκνωμένη ἐν ἀργῶ.’ Καὶ εἰς Ὡσην ιγ'. 8. λέγεται, ‘Ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκτος ἢ ἀπορουμένη.’

Ναῦτης, ἀνήκων εἰς τὸ πλῆρωμα φαλινοκαρabiον, ἐπεχείρησε ποτὲ νὰ κτυπήσῃ μίαν μεγάλην πολικὴν ἄρκτον, τὴν ὁποίαν ἴδε μακρὰν ἐπὶ τοῦ πάγου. Ματαίως ἐνούθετον αὐτὸν οἱ σύντροφοί του νὰ λείψῃ ἀπὸ τοιαύτην ἐπιχείρησιν. Μετὰ λόγχην μόνον εἰς τὰς χεῖρας, ἐπλησίασε κατὰ τῆς ἄρκτου, ἣτις, ὄχι ὀλιγώτερον αὐτοῦ γενναία, ἔστεκε, τὴν προσβολὴν περιμένουσα. Ἰδὼν ὁ ἄνθρωπος τὸ ζῶον τόσον ἰσχυρὸν καὶ τολμηρὸν, ἐδειλίασε, καὶ, ἀφοῦ ἐστάθη ἀκίνητος μερικὴν ὥραν, ἐτρέπη εἰς φυγὴν. Ἡ ἄρκτος ἐδράμη κατόπιν αὐτοῦ μετὰ τρωχῶδη βήματα· ὁ δὲ ναῦτης ἔρριψε τὴν λόγχην, τὸν σκοῦφον, καὶ ἕστερον τὰ χειρόρτια του, ἐν κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὥστε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν δρόμον της. Ἐκείνη ἐξέτασε μὲν τὴν λόγχην, κατέσχισε τὸν σκοῦφον, καὶ ἐπέταξεν εἰς τὸν ἀέρα τὰ χειρόρτια· ἀλλὰ μὴ εὐχαριστηθεῖσα μετὰ τοιαῦτα λάφυρα, ἐδίωκεν ἐτι τὸν ναῦτην, τὸν ὁποῖον ἤθελεν ἀναμφιβόλως κομματιάσειν, ἀν οἱ ἐπίλοιποι τοῦ πλῆρωματος, βλέποντες τὸν κίνδυνον, δὲν ἐξήρποντο εἰς ἀπαλλαγὴν αὐτοῦ. Ὁ καταφοβισμένος θαλασσινὸς ἔτρεχε πρὸς τοὺς συντρόφους του, οἵτινες τοῦ ἐκαμαν τόπον νὰ περᾶσῃ, ἔπειτα δὲ ἠτοιμάσθησαν ν’ ἀποκοῦσωσι τὴν ἄρκτον. Τὸ θηρίον, ὁμῶς, φρόνιμον ὄχι ὀλιγώτερον παρ’ ἀνδρείον, ἀφοῦ ἐθεώρησε τὴν δύναμιν τῶν ἐχθρῶν του, ἐντίμως ὠπισθοδρόμησεν. Ὁ δὲ γεννάδας, ὁ καταδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ θάρραλέου

ἐχθροῦ του, δὲν ἐστάθη οὔτε στιγμὴν ἕως ὅτου ἐφθασεν εἰς τὸ πλοιάριον, προτιμήσας νὰ γελᾷται ὡς δεῖλος παρὰ νὰ ἐμπλέξῃ μετὰ ἄρκτον. Ἀς ἐνθυμῶνται οἱ νέοι, ὅτι ἡ θρασυδειλία δὲν εἶναι γενναιότης.

ΓΡΑΦΙΚΑ ΡΗΤΑ ΠΕΡΙ ΟΙΝΟΠΟΙΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΗΣ.

ΚΑΙ ἐλάλησεν ὁ Κύριος εἰς τὸν Ἀαρῶν, λέγων, Ὁ ἴνυον καὶ σίκερα δὲν θέλετε πίνειν, οὔτε σὺ, οὔτε οἱ υἱοί σου μετὰ σε, ὅταν ἐμβαίνετε εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, διὰ νὰ μὴ ἀποθάνετε· τοῦτο θέλει εἶσθαι διάταγμα αἰώνιον εἰς τὰς γενεάς σας· καὶ διὰ νὰ διακρίνετε μετὰ ἀγίου καὶ βεβήλου, καὶ μετὰ ἀκαθάρτου καὶ καθάρου. *Λευί. ι. 7, 8, 9, 10.*

Ὁ οἶνος εἶναι ἀκόλαστος, καὶ τὰ σίκερα μανιῶδη, καὶ ὅστις δελεάζεται ἀπὸ αὐτὰ, δὲν εἶναι φρόνιμος. *Παροιμ. κ'. 1.*

Μὴ ἦσαι μετὰ οἰνοποτῶν, μετὰ κρεωφάγων ἀσωτῶν· διότι ὁ μέθυσο καὶ ὁ ἄσωτος θέλουσι πτωχεύσειν· καὶ ὁ ὑπνώθης θέλει ἐνδυθῆν ῥάκη. *Παροιμ. κη'. 20, 21.*

Εἰς ποῖον εἶναι οὔαι; εἰς ποῖον στεναγμοῖ; εἰς ποῖον ἐριδες; εἰς ποῖον ματαιολογία; εἰς ποῖον κτυπήματα χωρὶς αἰτίαν; εἰς ποῖον φλόγωσις ὀφθαλμῶν; εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἐγγρονίζουσι εἰς τὸν οἶνον, εἰς ἐκείνους, οἵτινες πηγαινουν ἀνιχνεύοντες οἶνοποσία. Μὴ θεωρῆς τὸν οἶνον ὅτι εἶναι κόκκινος, ὅτι δίδει τὸ χρῶμά του εἰς τὸ ποτήριον, ὅτι καταβαίνει εὐάρεστος· εἰς τὸ τέλος του δάκνει ὡς ὄφις, καὶ κεντᾷ ὡς βασιλίσκος. *Παροιμ. κη'. 29—32.*

Οὔαι εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σηκώνονται ἐνωρὶς τὸ πρωτὸν, καὶ ζητοῦν σίκερα· οἱ ὁποῖοι ἐξακολουθοῦσι μέχρι τῆς ἐσπέρας, ἕως νὰ ἐξάψῃ ὁ οἶνος αὐτοὺς! καὶ ἡ κιθάρη, καὶ ἡ λύρα, τὸ τύμπανον, καὶ ὁ αὐλὸς, καὶ ὁ οἶνος, εἶναι εἰς τὰ συμπόσια των· ἀλλὰ δὲν παρατηροῦν τὸ ἔργον τοῦ Κυρίου, οὐδὲ συλλογίζονται τὴν ἐνέργειαν τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Οὔαι εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶναι δυνατόι εἰς τὸ νὰ πίνωσιν οἶνον, καὶ ἰσχυροὶ εἰς τὸ νὰ σμίγωσι σίκερα. *Ἡσαΐου ε'. 11, 22.*

Οὔαι εἰς τὸν ποτίζοντα τὸν πλησίον του, εἰς σὲ ὅστις προσφέρει τὴν φιάλην, καὶ ἀκόμη τὸν μεθύεις. *Ἀβ. β'. 15.*

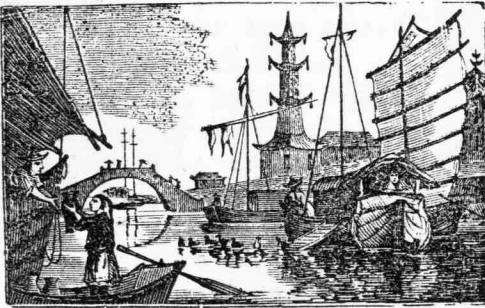
Οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὔτε ὕβρισται, οὔτε ἄρπαγες, θέλουσι κληρονομήσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. *Κορ. Α'. ε'. 10.*

Φθόνοι, φόνοι, μεθαι, συμπόσια, καὶ τὰ ὅμοια τούτων· τὰ ὁποῖα σᾶς προλέγω, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι ὅσοι κάμνουσι τὰ τοιαῦτα δὲν θέλουσι κληρονομήσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. *Γαλάτ. ε'. 21—23.*

Εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον Α'. γ'. 3. λέγει ὁ Παῦλος περὶ Ἐπισκόπου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἦναι πάροινος, μεθυστής· καὶ πάλιν εἰς τὴν πρὸς Τίτον α'. 7—διότι ὁ ἐπίσκοπος χρεωστεῖ νὰ ἦναι ἀνέγκλητος, ὡς οἰκονό-

μος Θεοῦ, νὰ μὴν ἦναι αὐτάρεσχος, ὀργίλος, νὰ μὴν ἀτακτῆ ὡς μεθυσμένος, νὰ μὴ κτυπῶ, νὰ μὴν ἦν αἰσχροκερδῆς, κτλ.

Θέα εἰς τὴν Κίαν.

ΣΙΝΑΙ ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΕΙΣ ΠΛΟΙΑΡΙΑ.—Ὁ ποταμὸς ἀντικρὺ τῆς πόλεως Καντῶνος εἶναι σχεδὸν καλυμμένος ἀπὸ πλοίαρια, διάφορα κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος· εἰς τὸ κυριώτερον αὐτῶν μέρος κατοικοῦν οἱ κτήτορες, ὅτινες παντοτε ἀνήκουν εἰς τὰς πτωχότερας τάξεις. Χιλιάδες γεννῶνται, ἀνατρέφονται, καὶ ἀποθνήσκουν εἰς τὰ πλοίαρια ταῦτα, μὴ συγκοινωνοῦντες μετὰ τὴν ξηρὰν ἐκτὸς ἔσον ἢ ἀνάγκη τοὺς βιαζει. Κατὰ τὴν πρῶτην ἔχουν σκέπασμα ἀπὸ εἰδός τι φάδας, τόσον δυνατὸν καὶ σφιγκτὸν, ὥστε δὲν περνᾷ ἢ βροχῆ, καὶ τόσον μακρὸν, ὥστε χωροῦν ν' ἀπλόνωσιν ὑποκάτω. Οἱ δυστυχεῖς οὗτοι, εἰς τόσον μικρὸν τόπον περιωρισμένοι, —συνειθισμένοι νὰ κάθονται διπλόποδες, καὶ νὰ κατασύρονται μέσα εἰς τὰ πλοίαριά των, —κινουῦνται γενικῶς ἀδεξιῶτα ὅταν ἐκβῶσιν εἰς τὴν ξηρὰν. Τοὺς ἄρρενας παιδάς των διδάσκουν τὴν κολυμβητικὴν τέχνην εὐθὺς ἀπὸ ἀρχίσωσι νὰ περιπατῶσιν· ἕως τότε δὲ τοὺς φοροῦν κολοκύνθη τινὰ μεγάλην, περὶ τὸν τράχηλον κρεμαμένην, διὰ νὰ τοὺς ἀνασηκόνη, ἐὰν ἤθελαν πέσειν εἰς τὸν ποταμὸν.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΙΝΑΝ.—Ἡ πολυσασκία λογίζεται καλλονὴ μὲν εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀσχημίᾳ δὲ εἰς τὰς γυναῖκας. Αἱ γυναῖκες ἔχουν συνήθως ὀφρύδια πολὺ καμαρωτά, —τέχνης ὄχι ὀλιγώτερον παρά φύσεως ἀποτέλεσμα, —πρόσωπον ἀσήμαντον, καὶ μεταξὺ τῶν ὑψηλοτέρων κλάσεων, μικροτάτους πόδας, προερχομένους ἀπὸ τὰ μικρὰ ξύλινα πέδιλα, μετὰ τὰ ὁποῖα συσφιγγουν αὐτοὺς εἰς τὸ διάστημα τῆς νηπιακῆς καὶ παιδικῆς ἡλικίας. Ἐλαβε δ' ἀρχὴν τὸ ἔθιμον τοῦτο (καθὼς περιγράφουν οἱ Σῖναι ἱστορικοὶ) πρό τινων ἑκατονταετηρίδων, ὅτε γυναῖκες πολυπληθεῖς ἐπαναστάσαι ἐζήτησαν τὴν ἀνατροπὴν τῆς κυβερνήσεως. Διὰ νὰ μὴ συμβῆ δὲ καὶ πάλιν τοιοῦτό τι, ἐνομοθετήθη νὰ φορῶσιν διὰ τὰ πόδια βρέφη ξύλινα πέδιλα τόσον μικρὰ, ὥστε νὰ μὴ δύνανται, χωρὶς πολλοῦ κόπου, νὰ μεταχειρίζωνται τοὺς πόδας των. Ἡ ποινὴ αὕτη μετὰ τὸν

καιρὸν ἔγινε τοῦ συρμοῦ, καὶ τέλος κατήντησεν, ὥστε μικρὸν ποδάριον νὰ θεωρῆται μεταξὺ τῶν Σινῶν ὡς ἐν ἀπὸ τὰ κυριώτερα τῆς γυναικὸς ἐέλγητρα.

ΠΕΡΙ ΜΕΞΙΚΟΤ.

Τὸ Μεξικόν, ἐπικράτεια τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, πρὸς μεσημβρίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ὑπέκειτο μὲν ἀρχήτερα εἰς τὴν Ἰσπανίαν, διεκλήρυξε δὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν του τὴν 24ην Φεβρουαρίου, 1821.

Τὴν 18ην Μαΐου, 1822, ὁ Αὐγουστῖνος Ἰτουρβίδης, ὀπλαρχηγός, ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ· ἀλλ' ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ τὸν Μάρτιον, 1823.

Τὸ 1824, παρεδέχθησαν οἱ Μεξικανοὶ σύνταγμα κυβερνήσεως, ὁμοίωτον τοῦ συντάγματος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Τὸ Μεξικόν ἔγινε δημοκρατία ὁμοσπονδος, συνισταμένη ἀπὸ 19 Πολιτείας καὶ 4 Περιόχας· ἐκάστη Πολιτεία εἶχε τοπικὴν ἢ χωριστὴν διοίκησιν. Τὴν ὑπερτάτην ἐκτελεστικὴν δύναμιν παρέδωκαν εἰς Πρόεδρον, κατὰ τετραετίαν ἐκλεγόμενον ἀπὸ τὰς νομοθετικὰς βουλὰς τῶν Πολιτειῶν· τὴν δὲ νομοθετικὴν εἰς Συνέλευσιν, συνισταμένην ἀπὸ Γερουσίαν, καὶ Συνέδριον Ἀντιπροσώπων·—τὴν μὲν Γερουσίαν ἐσυγκρότου δύο γερουσιασταὶ ἐξ ἐκάστης Πολιτείας, ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τὰς νομοθετικὰς τῶν Πολιτειῶν βουλὰς· τὸ δὲ συνέδριον τῶν Ἀντιπροσώπων συνίστατο ἀπὸ ἓν μέλος διὰ καθἑ 80,000 κατοίκων, ἐκλεγόμενον κατὰ διετίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Τὸν Ὀκτώβριον 1835, ἡ Συνέλευσις ἐξέδωκε ψηφίσματα, καταργοῦντα τὰς νομοθετικὰς βουλὰς τῶν Πολιτειῶν, καὶ προβλέποντα διὰ τὴν εἰς νομοὺς διαίρεσιν τῆς ἐπικρατείας.

Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Μεξικῶν λογαριάζεται ὡς 8,000,000· Λευκοί, 1,500,000· Ἰνδοί, 4,000,000· Γένη μεμιγμένα, 2,500,000.

Ὁ ἈΝΘΡΩΠΟΣ εἶναι ζῶον φοβερὸν καὶ διὰ τὰ πάθη καὶ διὰ τὸ λογικὸν αὐτοῦ· τὰ μὲν ὠθοῦν αὐτὸν πολλὰς εἰς μεγάλας κακίας, τὸ δὲ ἱκανοποιεῖ αὐτὸν νὰ τὰς ἐκπληροῖ. Νὰ μεταβολῶσι τὸ ζῶον τοῦτο, νὰ ἐμπνεύσωσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον ἔρωτα τῆς εὐταξίας, τῆς δικαιοσύνης, καὶ τῆς ἀρετῆς, νὰ ἐμποδίζωσι μὲν αὐτὸν ἀπὸ δρόμους πονηροῦς διὰ φόβου, νὰ ἐνθαρρύνωσι δ' αὐτὸν πρὸς τὸ χρέος του δι' ἐλπίδων· εἰς βραχυλογίαν, νὰ πλάσωσι καὶ νὰ μορφώσωσιν αὐτὸν διὰ συγκοινωνίαν, ἐστάθη ὁ σκοπὸς πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν συστάσεων, καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ φρονίμων πάντοτε ἢ προσπάθησις. Ἀρμοδιώτατη δὲ μέθοδος πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦτου ἐκρίθη αἰεὶ ποτε ἡ ὀρθὴ ἢ ἀνατροφή.

ΚΑΘΟΣΩΝ προχωρεῖ τις εἰς τὴν ἀρετὴν, χάνει τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ἡδονῶν τοῦ κόσμου, ὡς, ὅπταν προχωρῆ τις εἰς τὴν ἡλικίαν, καταφρονεῖ τὰ παιδαριώδη παιγνίδια.—ΕΦ. ΜΟΥΣΑ.